

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1967. szeptember 30.

bb.1. gát a duna-medrében a római part védelmére - a földalattiból kikerült agyaggal töltik fel a sétányt.

i/hbj/se/il/cz

1967. szeptember 30.

a római part sorsa, jövője lassanként a főváros leg-többet vitatott városrendezési témája és ez érthető is, a római part lehetne budapest legnagyobb, akár százezreket befogadó strandja, a vízisport paradicsom, budapest lidója, olyan üdülő övezet, ahol zöldet vizet, friss levegőt egyaránt megtalálhat a nagyváros környékének tőszomszédságában a pesti ember. a lehetőségekkel szemben a valóság azonban az, hogy a part mentén húzódó sétány elhanyagolt, jónéhány telken még összetákoltt kabinsorok, bontásra már régen megérett faházak csufitják a partot.

a szakemberek egyöntetűen megegyeznek abban, hogy a római partot rendezni kell, a mostani állapotot mielőbb fel kell számolni, hozzáfűzik azonban azt is, hogy a rendezéssel együtt, vagy azt megelőzően meg kell oldani a római part árvízvédelmét. a nagy árhullámok, például az 1965-ös árvíz idején a római part elég széles, a sétány és a nánási ut - vöröshadsereg utja közötti sávját elöntötte a duna, s hogy a víz nem hatolt tovább, az csak a nagyon gyors és nagyarányú védekezésnek volt köszönhető.

a római part árvédelmére elkészültek a tervek, s ezek rendkívül érdekesek. az elgondolás az, hogy a védelmi vonalat a nánási ut - vöröshadsereg utjáról át helyezik közvetlenül a duna-partra, sőt a duna medrébe. a part mentén, de még a vízben építenék meg, körülbelül a barát-pataktól az aranyhegyi - patakig, - mintegy 4.8 km hosszban - azt a gátat, amely az ár ellen minden körülmények között megvédi az egész római partot, tehát a korábban vízzel elöntött sávot is. a gát és a sétány közötti mederrész feltöltésével olyan fasorral szegélyezett sétányt lehetne kialakítani, amely párját ritkítja.

/folyt.köv./

- 1 -

KR

bb.1. /gát a duna... 1.folyt./ il

a gátépítésre a fővárosi tanács közmű és szolgáltatási igazgatósága hamarosan elkészítteti a beruházási programot is.

a nagy koncepció megvalósításához előreláthatóan hosszú évek kellene, hiszen a becslések szerint a gátrendszer kiépítése körülbelül 210 millió forintot emészt fel. addig is azonban, megemelik a sétány szintjét. ma még ugyanis néhol már 6 méteres vízállásnál is - amely elég gyakori - elönti a duna a sétányt. a földalatti építésnél nyert agyaggal feltöltik, hogy legalább 7 méter magas legyen a sétány szintje./mti/

--

bb.2. a szeszélyes időjárás miatt nem volt kedvük bögni a szarvasbikáknak.

a/vid/szf/fné/il/cz

1967. szeptember 30.

a baranyai erdőkben - hazánk egyik szarvasokban leggazdagabb területén - befejeződött a bögés, mégpedig jóval hamarabb, mint más években. a szeszélyes időjárás, a nösszantartó szárazság és az azt követő nagy esőzések ugyanis megzavarták az ideai szarvasbögést. máskor ilyenkor éjjel-nappal folyamatosan hallatszott az erdők királyainak hívó hangja, most viszont csak időnként, rendszertelenül hangzott fel bögésük. tenyésztési szempontból természetesen nincs hátránya ennek, a vadászok számára azonban meglehetősen kedvezőtlenül megrövidült a szákmány-szorzás ideje. pedig az idén a törzsvendégeknél számító nyugat-európai vadászok mellett első ízben svájciak és olaszok is megjelentek a baranyai erdőkben.

noha a vadászat nem járt szenzációs eredménnyel, több értékes trófeát zsákmányoltak az erdőgazdasági rezervátumokban: így két 10 kilón felüli, négy 9-10 kiló és öt 8-9 kiló közötti agancsot. érdekes, hogy az ideai év legszebb szarvasbikáját nem vadrezervátumban lötték, hanem vadásztársasági területen. a mecsekben boda határában, nemeskéri lászló pécsi vadász kapitális bikát ejtett el. a golyóérett vad agancsa páratlan 18-as, súlya 12 kiló 25 deka és a trófea-bizottság 233 pontra értékeltte./mti/

--

- 2 -

Me

bb. 3. bronzkori és avar sírokra bukkantak tolna megyében

a/vid/szf/fné/il/cz

1967. szeptember 30.

a kölesdi téglagyárban, robbantás során bronzkori hamvasztásos urnasírt bolygattak meg. kovári istván telepvezető a talált mészbefétes agyagedényeket átadta a szekszárdi múzeumnak. dr. mészáros gyula muzeumigazgató megállapította, hogy a menesakot-hegyel és a szemközi csucshegyen három és félezer évvel ezelőtt virágzó bronzkori település volt.

ugyancsak a napokban a tamási szőlőhegyen két avarkori sírra bukkantak, pinceásás közben. az egyik sírből két szép, teljesen ép, agyagedény, két bronzfűbevaló és egy rozsdás kés került elő. a másik sírban a múzeum régésze aránylag ritka típusú kiöntőcsöves edényt talált. a sírok körülbelül két és fél méter mélységben rejtőztek, ezért nem foszthatták ki a hajdani sírablék valószínűleg avartelepülést rejt ott a föld.

mindkét helyen a jövő tavasszal kezdi meg a szekszárdi múzeum a hitelesítő és feltáró ásást./mti/

bb.4. jó bort ad a sopronvidéki kékfrankos szőlő

a/vid/szf/fné/il/cz

1967. szeptember 30.

a soproni borvidéken beérett az egyik legnevesebb vörös-bort adó fajta szőlőfajta, a kékfrankos. a badacsonyvidéki általami pincegazdaság felvásárló telepeire megérkeztek az első szállítmányok, melyek jó termésről tanuskodnak. a szakemberek véleménye szerint ez az egyike azoknak a borvidékeknek, amelyeket nem viselt meg a nyári szárazság, ez a táj ugyanis megkapta a szükséges csapadékmennyiséget. a tavaszi bőséges fűrthozam így beváltotta a hozzáfűzött reményeket és kiváló termést érleltek a tőkék. a holdankénti 34 mázsás hozam magasan felülmúlja az elmúlt évek átlagát. az első préselések során 18-15 cukorfokos mustot kaptak

/folyt.köv./

- 3 -

Me

bb.1. /gát a duna... 1.folyt./ il

a gátépítésre a fővárosi tanács közmű és szolgáltatási igazgatósága hamarosan elkészíteti a beruházási programot is.

a nagy koncepció megvalósításához előreláthatóan hosszú évek kellene, hiszen a becslések szerint a gátrendszer kiépítése körülbelül 210 millió forintot emészt fel. addig is azonban, megemelik a sétány szintjét. ma még ugyanis néhol már 6 méteres vízállásnál is - amely elég gyakori - előnti a duna a sétányt. a földalatti építésnél nyert agyaggal feltöltik, hogy legalább 7 méter magas legyen a sétány szintje./mti/

--

bb.2. a szeszélyes időjárás miatt nem volt kedvük bögni a szarvasbikáknak.

a/vid/szf/fné/il/cz

1967. szeptember 30.

a baranyai erdőkben - hazánk egyik szarvasokban leggazdagabb területén - befejeződött a bögés, mégpedig jóval hamarabb, mint más években. a szeszélyes időjárás, a hosszantartó szárazság és az azt követő nagy eszések ugyanis megzavarták az ideai szarvasbögest. máskor ilyenkor éjjel-nappal folyamatosan hallatszott az erdők királyainak hívó hangja, most viszont csak időnként, rendszertelenül hangzott fel bögésük. tenyésztési szempontból természetesen nincs hátránya ennek, a vadászok számára azonban meglehetősen kedvezőtlenül megrövidült a szákmány-szerzés ideje. pedig az idén a törzsvendégeknek számító nyugat-európai vadászok mellett első ízben svájciak és olaszok is megjelentek a baranyai erdőkben.

noha a vadászat nem járt szenzációs eredménnyel, több értékes trófeát zsákmányoltak az erdőgazdasági rezervátumokban: így két 10 kilón felüli, négy 9-10 kiló és öt 8-9 kiló közötti agancsot. érdekes, hogy az ideai év legszebb szarvasbikáját nem vadrezervátumban lőtték, hanem vadásztársasági területen. a mecsekben buda határában, nemeskéri lászló pécsi vadász kapitális bikát ejtett el. a golyóérett vad agancsa páratlan 18-as, súlya 12 kiló 25 deka és a trófea-bizottság 233 pontra értékelte./mti/

--

- 2 -

Me

bb. 3. bronzkori és avar sírokra bukkantak tolna megyében

a/vid/szf/fné/il/cz

1967. szeptember 30.

a kölesdi téglagyárban, robbantás során bronzkori hamvasztásos urnasírt bolygattak meg. kovári istván telepvezető a talált mészbetétes agyagedényeket átadta a szekszárdi múzeumnak. dr. mészáros gyula múzeumigazgató megállapította, hogy a menesakot-hegyel és a szemközi csucshegyen három és félezer évvel ezelőtt virágzó bronzkori település volt.

ugyancsak a napokban a tamási szőlőhegyen két avarkori sírra bukkantak, pinceásás közben. az egyik sírből két szép, teljesen ép, agyagedény, két bronzfűlbevaló és egy rozsdás kés került elő. a másik sírban a múzeum régésze aránylag ritka típusú kiöntőcsöves edényt talált. a sírok körülbelül két és fél méter mélységben rejtőztek, ezért nem foszthatták ki a hajdani sírablók valószínűleg avartelepülést rejtő ott a föld.

mindkét helyen a jövő tavasszal kezdi meg a szekszárdi múzeum a nitelesítő és feltáró ásást./mti/

bb.4. jó bortermelés a sopronvidéki kékfrankos szőlő

a/vid/szf/fné/il/cz

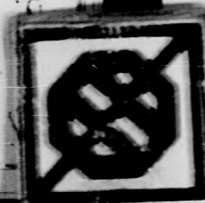
1967. szeptember 30.

a soproni borvidéken beérett az egyik legnevesebb vörösbort adó hazai szőlőfajta, a kékfrankos. a badacsonyvidéki általi pincegazdaság felvásárló telepeire megérkeztek az első szállítmányok, melyek jó termésről tanuskodnak. a szakemberek véleménye szerint ez az egyike azoknak a borvidékeknek, amelyeket nem viselt meg a nyári szárazság, ez a táj ugyanis megkapta a szükséges csapadékmennyiséget. a tavaszi bőseges fűrthozam így beváltotta a hozzáfűzött reményeket és kiváló termést érleltek a tőkék. a holdankénti 34 mázsa hozam magasan felülmúlja az elmúlt évek átlagát. az első préselések során 18-15 cukorfokos mustot kaptak.

/folyt.köv./

- 3 -

Me

bb.4./ jó bort... 1.folyt./ il

a badacsonyvidéki állami pincegazdaság soproni üzemében az idén már új módszerrel dolgozzák fel a kékfrankos szőlőt. az eddigi nyitott kádok helyett zárt rendszerű tartálysorban, állandó mozgás közben érlelik az értékes mustot. így várhatóan tökéletesebb lesz a színesedés, és nagyobb az alkohol tartalom. a zárt rendszer ugyanis megakadályozza a szesztartalom párolgását. a felújított üzem a szürettel egyidőben megkezdte a munkát./mti/

--

bb.5. zsufoltság-vizsgálat a fvv és a faü vonalakon - több járaton még mindig konvojban közlekednek az autóbuszok

i/hbj/se/il/cz

1967. szeptember 30.

a fővárosi tanács közlekedési igazgatóságának intézkedésére szakemberek több napon zsufoltsági vizsgálatot tartottak 35 villamos- és 25 autóbusz vonalon.

kétségtelen, hogy augusztus közepétől szeptember közepéig napközben is, de különösen a délutáni órákban túlságosan zsufoltak voltak a tömegközlekedési járművek.

ezt a többi között azzal is magyarázták az illetékesek, hogy százezrek jöttek vidékről a két nagy kiállításra, - emiatt néhány vonalat sűríteni kellett, ez viszont megkövetelte villamos szerelvények és autóbuszok kivonását a szokásos forgalomból, - a nagyut- és mélyépítések miatt (baross tér rendezése, soroksári ut átépítése stb.) lelassult a forgalom és az iskolai év kezdete előtt és kezdetén a szokottól is többen utaztak.

a menetirányítók, ellenőrök főutvonalakon, nagyforgalmu gócpontokon, így a nagyköruton, a kisköruton, a rákóczi uton, a kálvin téren, a fehérvári uton, az üllői uton, a krisztina köruton, a váci uton, stb. végeztek felméréseket. augusztus végéhez szeptember elejéhez viszonyítva, amint erről a számlálási adatok tanuskodnak, némileg enyhült a zsufoltság.

/folyt.köv./

- 4 -

1/hk

bb.5. / zsufoltságvizsgálat...1.folyt./ il

az azonban bizonyos, hogy megnyult a délutáni órákban a csucsforgalom, s a faü joggal várja a zsufoltság enyhítésére az ikarus-tól az új autóbuszokat. egyes vonalakon mint pl. az 1-esen, a 4-esen, a 39-esen, valóban nagyon kényelmetlenül utaznak az utasok, ez azonban nem abból adódik, hogy kevés a férőhely, hanem abból, hogy gyakran konvojban járnak a kocsik. csak egy példát: az utasok tömege várakozik a 39-esre az egyik vizsgált megállóban, a blaha lujza téren. tíz percig nem jön kocsi, végre megérkezik, mindenki igyekszik felszállni, tolokodás, vita, - végre tömve elindul utasokkal az autóbusz, utána egy-két percen belül érkezik viszonylag üres, majd azt követően valóban üres kocsi. mindez azért, mert egyenetlenül járnak az autóbuszok. hasonló a helyzet a 4-esen, az 1-esen. a kocsik nem közlekedhetnek egyenetlenül, mert túlságosan hosszú a vonal, / pl. a 39-esnél 17 km/ teletüzdelve forgalmi gócpontokkal, ahol nehéz átjutni.

a zsufoltságvizsgálat adatainak elemzéséből a szakemberek azt következtetik, hogy szorgalmazni kell új autóbuszok mielőbbi forgalomba állítását, még nagyobb gondot kell fordítani egyes csomópontokon a forgalomirányítására, az átkelés meggyorsítására, amit a közlekedési vállalatok a közlekedés rendszertel együtt oldhatnak meg. a jövőben módosítani kell egyes hosszú autóbusz és villamosvonalak vezetését és gyakrabban kell felmérni az utasáramlásban mutatkozó változásokat. a mostani vizsgálatot követően hamarosan újabb nagyarányú utasszámlálásra kerül sor./mti/

--

- 5 -

1/hk

bb 6. közös tudományos kísérletekre kötötték együttműködési szerződést a magyar és a csehszlovák építőanyagipari kutatók felére csökkentik a kutatás idejét.

1 sz/gk-lm - cz

1967. szeptember 30.

Magyarország és Csehszlovákia építésügyi minisztériumai tudományos és műszaki együttműködési megállapodása értelmében most többéves közös kutatási program elvégzésére kötött szerződést a budapesti szilikátipari központi kutató és tervező intézet a brnoi építőanyagipari kutató intézettel. ezzel a szerződéssel a szokásos dokumentáció- és tapasztalat-cserénél sokkal szorosabb, közvetlenebb tudományos együttműködést alakítanak ki a két baráti ország építőanyagipari kutatói. az új megállapodás kifejezetten közös kísérlet és tudományos munka elvégzését írja elő. az építőanyagipari kemencék, tüzelőberendezések hőtechnikai módszereinek fejlesztése érdekében négy fontos alapkutatási feladatot végeznek el legkésőbb 1972-ig.

A baráti együttműködés újszerű kapcsolatát jelenti, hogy közös tervek alapján a brnoi intézet építi meg azt a kísérleti berendezést, amelyet együtt használnak majd a magyar és csehszlovák kutatók. a tüzelési folyamatok vizsgálatához szükséges alagút-kemencét 1969-ben helyezik üzembe. az építési költségvet természetesen megosztják, s a magyar fél használati díj fizetését is vállalta, de a közös megegyezés értelmében ezeket a számlákat nem pénzzel, hanem kutatási munkával egyenlíti ki. az hosszú időre szóló közvetlen tudományos kapcsolat a magyar és a csehszlovák intézetnek egyaránt rendkívül előnyös. mindezt fél megtakarítja a kutatási költség egyharmadát, de ennél is jelentősebb, hogy a négy tudományos feladatot feleannyi idő alatt teljesítik, mintha külön program alapján dolgoznának. /mti/

bb 7. világraszóló lelet hazánkban - az emberréválás előlepcsőfokán álló őslény maradványai kerültek elő rudabányán

1 sz/gk-lm - cz

1967. szeptember 30.

Olyan rendkívüli értékű lelettel gazdagodott hazánk, amelynek négy világrészen, sőt a mérsékeltövön belül az egész világon nincs párja. a leletre - egy ősi állkapocsa-öböntré, benne négy zápfoggal - rudabányán hernyák gábor, a bánya főosztályosa bukkant rá, a magyar állami földtani intézetben pedig kretzoi miklós, a föld- és ásványtani tudományos doktora vizsgálta, megállapításairól a következőkben tájékoztatja az mti munkatársát:

8.30/Lm
10.00/Lm
10.00/Lm

bb 7. /világraszóló 1. folyt./-lm

- a leletben kétségkívül a sivapithecusok alakjába tartozó ősi lény állkapocstöröredéke és fogai ismerhetők fel. ez a lény már nem volt majom, de még ember sem, csak megindult az emberré fejlődés útján. a pliocénban, 6-10 millió évvel ezelőtt élt. ez volt az a korszak, amikor észrevehetően szétvált az a két hatalmas fejlődési ág, amely egyfelől a mai emberszabásu majmokhoz, másfelől az emberhez, a homo sapienshez vezetett. míg az emberszabásu majmokhoz vezető ág fokozatosan a speciális növény-, illetve gyümölcssevő életmódhoz alkalmazkodott és ennek megfelelő fogazatot fejlesztett ki, addig az ember felé induló ág egyre inkább áttért a ragadozó, a mindenevő életmódra, aminek a fogazon tisztán felismerhetők a jelei. az emberré fejlődésnek ezek a jegyei jól láthatók a rudabányai állkapocs zápfogain is, bizonyítva, hogy ez ősi lény a fejlődési ág legalsó, közvetlenül a szétválás utáni lépcsőjének képviselője volt.

- mindezek alapján a leletet a megkülönböztető rudapithecus hungaricus néven vezetem be az irodalomba - mondotta kretzoi miklós. - van még egy egyedülálló különlegessége. a fejlettségnek ugyanezen a fokán álló leletek eddig csak kelet-afrikából, valamint az indiai-pakisztáni határ környékéről, tehát kifejezetten trópusi, illetve szubtrópusi területekről kerültek elő. így általános volt az a tudományos feltételezés, hogy az ember a mai trópusi vidékeken, szűk területen alakult ki, s innen vándorolt szét a földkerekségen. ez a felfogás most megdőit, sőt - kapcsolatba hozva a vértesszőllősi leletekkel, a félmillió éves ember csontjaival, lábnyomaival stb. - biztosnak látszik, hogy az emberréválás folyamata a mérsékelt övben is lejátszódott. talán a jövőben akadnak hazánkban olyan leletek is, amelyek ezt a fejlődést folyamatosan végig lehet majd kísélni.

- ez a 7-10 millió évvel ezelőtt élt rudabányai lény valamivel kisebb termetű volt trópusi „kortársainál”, és a mai embernél. zömök, erőteljes, felnőtt lény lehetett. feltehetőleg a majoméra emlékeztető testtartással járt. hogy hím- vagy nőnemű volt-e, azt már nem lehet megállapítani, de az biztosra vehető, hogy - mivel fogai tanúsága szerint makkegészségesnek kellett lennie - erőszakos halállal pusztult el.

- a pillanatnyi feladat - fejezte be tájékoztatását kretzoi miklós - annak a módszernek a keresése, amellyel a föld alatt évmilliókat átvészelt csontot konzerválni lehet úgy, hogy most már a szabad levegőn se menjen tönkre, sőt hű másolatok is készíthessenek róla a világ legnagyobb tudományos gyűjteményei számára. a lelet tudományos feldolgozására pedig elsőrangú szakemberekből álló munkaközösséget kívánok létrehozni. ennek a feladata lesz egyrészt a lelet pontos helyének meghatározása az emberréválás folyamatában, másrészt annak a környezetnek a részletes, minél élethűbb rekonstrukciója, amelyben életét a rudapithecus leélte. /mti/

8.30/Lm

10.00/Lm

bb 6. közös tudományos kísérletekre kötött együttműködési szerződést a magyar és a csehszlovák építőanyagipari kutatók felére csökkentik a kutatás idejét.

1967. szeptember 30.
magyarország és csehszlovákia építésügyi minisztériumának tudományos és műszaki együttműködési megállapodása értelmében most többéves közös kutatási program elvégzésére kötött megállapodást a budapesti szilikátipari központi kutató és tervező intézet a brnoi építőanyagipari kutató intézettel. ezzel a szerződéssel a szokásos dokumentáció- és tapasztalat-cserénél sokkal szorosabb, közvetlenebb tudományos együttműködést alakítanak ki a két baráti ország építőanyagipari kutatói. az új megállapodás kifejezetten közös kísérlet és tudományos munka elvégzését írja elő. az építőanyagipari kemencék, tüzelőberendezések hőtechnikai módszereinek fejlesztése érdekében négy fontos alapkutatási feladatot végeznek el legkésőbb 1972-ig.

a baráti együttműködés újszerű kapcsolatát jelenti, hogy közös tervek alapján a brnoi intézet építi meg azt a kísérleti berendezést, amelyet együtt használnak majd a magyar és csehszlovák kutatók. a tüzelési folyamatok vizsgálatához szilikátipari álagut-kemencét 1969-ben helyezik üzembe. az építési költséget természetesen megosztják, s a magyar fél használati díj fizetését is vállalta, de a közös megegyezés értelmében ezeket a számlákat nem pénzzel, hanem kutatási munkával egyenlíti ki. a hosszú időre szóló közvetlen tudományos kapcsolat a magyar és a csehszlovák intézetnek egyaránt rendkívül előnyös minokét fél megtakarítja a kutatási költség egyharmadát, de ennél is jelentősebb, hogy a négy tudományos feladatot feleannyi idő alatt teljesítik, mintha külön program alapján dolgoznának./mti/

bb 7. világraszóló lelet hazánkban - az emberré válás első lépcsőfokán álló őslény maradványai kerültek elő rudabányán

1. sz/gk-lm - cz

1967. szeptember 30.

olyan rendkívüli értékű lelettel gazdagodott hazánk, amelynek négy világrészben, sőt a mérsékeltövön belül az egész világon nincs párja. a leletre - egy ősi állkapocs-csontra, benne négy zápfoggal - rudabányán hernyák gábor, a bánya főosztályosa bukkant rá, a magyar állami földtani intézetben pedig kretzoi miklós, a föld- és ásványtani tudományos doktora fedezte fel. megállapításairól a következőkben tájékoztatja az mti munkatársát:

- 6 -

bb 7. /világraszóló 1. folyt./-lm

- a leletben kétségkívül a sivapithecusok alakkörébe tartozó ősi lény állkapocstöröredéke és fogai ismerhetők fel. ez a lény már nem volt majom, de még ember sem, csak megindult az emberré fejlődés útján. a pliocénban, 6-10 millió évvel ezelőtt élt. ez volt az a korszak, amikor észrevehetően szétvált az a két hatalmas fejlődési ág, amely egyfelől a mai emberszabású majmokhoz, másfelől az emberhez, a homo sapienshez vezetett. míg az emberszabású majmokhoz vezető ág fokozatosan a speciális növény-, illetve gyümölcssevő életmódhoz alkalmazkodott és ennek megfelelő fogazatot fejlesztett ki, addig az ember felé induló ág egyre inkább áttért a ragadozó, a mindenevő életmódra, aminek a fogazaton tisztán felismerhetők a jelei. az emberré fejlődésnek ezek a jegyei jól láthatók a rudabányai állkapocs zápfogain is, bizonyítva, hogy ez ősi lény a fejlődési ág legalsó, közvetlenül a szétválás utáni lépcsőjének képviselője volt.

- mindezek alapján a leletet a megkülönböztető rudapithecus hungaricus néven vezetem be az irodalomba - mondotta kretzoi miklós. - van még egy egyedülálló különlegessége. a fejlettségnek ugyanezen a fokán álló leletek eddig csak kelet-afrikából, valamint az indiai-pakisztáni határ környékéről, tehát kifejezetten trópusi, illetve szubtrópusi területekről kerültek elő. így általános volt az a tudományos feltételezés, hogy az ember a trópusi vidékeken, szűk területen alakult ki, s innen vándorolt szét a földkerekségen. ez a felfogás most megdőlt, sőt - kapcsolatba hozva a vértesszöllősi leletekkel, a félmillió éves ember csontjaival, lábnyomaival stb. - biztosnak látszik, hogy az emberré válás folyamata a mérsékelt övben is lejátszódott. talán a jövőben akadnak hazánkban olyan leletek is, amelyek ezt a fejlődést folyamatosan végig lehet majd kísérni.

- ez a 7-10 millió évvel ezelőtt élt rudabányai lény valószínűleg kisebb termetű volt trópusi „kortársainál”, és a mai embernél. zömök, erőteljes, felnőtt lény lehetett. feltehetőleg a majoméra emlékeztető testtartással járt. hogy him- vagy nőnemű volt-e, azt már nem lehet megállapítani, de az biztosra vehető, hogy - mivel fogai tanúsága szerint makkegészségesnek kellett lennie - erőszakos halállal pusztult el.

- a pillanatnyi feladat - fejezte be tájékoztatását kretzoi miklós - annak a módszernek a keresése, amellyel a föld alatt évmilliókat átvészelt csontot konzerválni lehet úgy, hogy most már a szabad levegőn se menjen tönkre, sőt hű másolatok is készülhessenek róla a világ legnagyobb tudományos gyűjteményei számára. a lelet tudományos feldolgozására pedig elsőrangú szakemberekből álló munkaközösséget kívánok létrehozni. ennek a feladata lesz egyrészt a lelet pontos helyének meghatározása az emberré válás folyamatában, másrészt annak a környezetnek a részletes, minél élethűbb rekonstrukciója, amelyben életét a rudapithecus leélte./mti/

8.30/Lm

10.00/10 35

- 7 -

bb 8. szivbillentyű műanyagból

a vid szf/fné-ju cz

1967. szeptember 30.

az elmúlt napokban érkezett vissza szovjetunióbeli tanulmányutjáról dr. bornemissza györgy, a debreceni orvostudományi egyetem sebészeti, anatómiai és műtéttani intézetének igazgatója, valamint dr. furka istván tanárságéd. moszkvában és leningrádban tanulmányozták a legújabb szovjet sebészeti és műtéttani eredményeket. a moszkvai sziv és érsebészeti intézetben dóbroya professzornő bemutatta a debrecenieknek legújabb kutatásai eredményét, az új típusú műanyag szivbillentyűt, amelyet már sikerrel alkalmaznak kísérleteik nyomán.

a két intézet közötti együttműködés tovább szélesedik. debrecenben érpoitló műanyagokkal és új sebészeti műanyag varróanyagokkal folytatnak majd kísérleteket. a debreceniek moszkvából magukkal hoztak kísérleti célra a moszkvai intézetben előállított új érpoitló műanyagot, az ugynevezett lavszánt, amellyel a debreceni műtéttani intézetben állatokon kísérleteznek.

/mti/

--

bb 9. konfekcióüzem százhalombattán

vid szf/fné-ju cz

1967. szeptember 30.

százhalombattán, a lakótelep szomszédságában konfekcióüzemet rendez be a fővárosi ruhaipari ksz. a kis üzemben első sorban a dunamenti hőerőmű és a dunai kőolajipari vállalat dolgozóinak feleségei, hozzátartozói kapnak munkát. a nagy építkezés felvonulási épületeiben alakuló üzemben októberben kezdenek dolgozni. az év végére már 120 nő varjarja majd az üzemben a férfiruhákat. a szövetkezet a jövő évben gyermek-ruha-konfekcióval bővíti százhalombattai részlegét, s így újabb 200 asszony juthat munkához. /mti/

--

8.55/e H 935

10⁰⁰K

- 8 -

bb 10. ötvenöt millió köbméter mesterséges csapadékot nyelt el a 90 napos szárazságban a kislalföld

a vid szf/fné-ju cz

1967. szeptember 30.

a három legmelegebb nyári hónapban alig áztatta természetes csapadék a kislalföld határát, ezért az állami és a közös gazdaságok öntöző berendezései, különösen július és augusztus hónapban szinte szünet nélkül permetezték az öntöző vizet a szomjas földekre, a kislalföld folyóiból és a csökutakból. szeptember utolsó hetéig az északdunántúli vízügyi igazgatóság vízhasznotási osztályának feljegyzései szerint több mint ötvenöt millió köbméter mesterséges csapadékot kaptak a kertészek, a szántóföldi növények, rétek, legelők. még ezekben a napokban is jónéhány öntöző berendezés üzemel, amelyek főleg a cukorrépa földeknek adnak még vizet, hogy a betakarításig hizzanak a gyökerek. /mti/

--

bb 11. ötvenéves jubileumát ünnepli a ceglédi kossuth muzeum

vid szf/fné-ju cz

1967. szeptember 30.

a ceglédi kossuth muzeum az idén ünnepli alapításának ötvenedik évfordulóját. a nagy októberi szocialista forradalom gykzelmének évében alakult intézmény gazdag ünnepségsorozaton emlékezik meg a kettős évfordulóról. október 1-én megnyitják „ötven éves a kossuth muzeum, című kiállítást. „lenin a nagy októberi szocialista forradalom vezére, című kiállítást. kovács jános egykori vöröskatoná eleveniti fel a leninnel való találkozás emlékét. a másik kiállítás „a nagy október fényében, mutatja be a szovjetunió és a szocialista országok fejlődését.

az egy hónapig tartó ünnepségsorozatban előadás hangzik el a magyar hadifoglyok részvételéről a nagy októberi szocialista forradalomban. megrendezi a muzeum a helytörténeti és néprajzi gyűjtők találkozóját is. a jubileumi ünnepség alkalmából szeretettel köszöntik sárkány józsef nyugdíjas igazgatót, aki félévszázaddal ezelőtt a kossuth muzeumot alapította. /mti/

--

9.--/szb

-9-

10⁰⁰K H 935

bb 12. az ország egyik legkorszerűbb vágóhidját szerelik pápán
a vid szf/fné-ju cz 1967. szeptember 30.

a brüsszeli világkiállításon nagydíjat nyert pápai dobozos sonka egyre keresettebb külföldön. a külföldi vásárlók megkedvelték az enyhén füstölt, kitűnő minőségű konzervet, amelyet nap mint nap vagonszámra szállítanak angliába, franciaországba és nyugatnémetországba.

a növekvő igények kielégítésére az üzemben rekonstrukciós munkálatokat kezdtek. a pápai vágóhidat-, amely jelenleg naponta 500 sertést fogad, - modern, önműködő berendezésekkel ellátott üzemmé fejlesztik. a fejlesztés eredményeként naponta 800 sertést vágnak majd és így több alapanyaghoz jutnak az üzem hentesei. a gömbölyűre hízalt sertések „utolsó útjára”, automatikus berendezések ügyelnek. a nagyobb, darabos husokat szállító szalagok viszik munkahelyről-munkahelyre. a perzselő kemencéken át félautomata szerkezet továbbítja a konzervnek - valót. a vágóhidat és az új pápai hűtőházat nagyteljesítményű szállító szalag köti majd össze, amely folyamatosan továbbítja a feldolgozásra kerülő sonkákat.

a vágóhídi teljesítmény növelése lehetővé teszi azt is, hogy újabb konzerveféléket csináljanak. /mti/

.-.

bb 13. általános iskolai diákotthon nagykorösön
vid szf/fné-ju cz 1967. szeptember 30.

a nagykorös környéki tanyavilágban élő gyermekek részére tíz általános iskolát tartanak fenn, de közülük kilencnek a felső tagozatán pedagógus hiány miatt megszüntették a tanítást. hogy ezek a 10-14 éves fiatalok tovább tanulhassanak, nagykorösön általános iskolai diákotthont rendeztek be. pest megye első ilyen intézményében egyelőre 52 gyermek lakik csekély, átlagosan havi 100 forint térítésért. tervezik, hogy a jövő tanévben újabb harminc gyermeknek adnak helyet a jól felszerelt otthonban. /mti/

.-.

9.10/szb

-10-

10.00

10975

bb 14. jubileumi nemzetiségi kulturális körutra indult az eleki nemzetiségi együttes

vid szf/fné-ju cz 1967. szeptember 30.

a magyarországi románok demokratikus szövetségének rendezésében, a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójára, nemzetiségi kulturális körutra indult az eleki nemzetiségi együttes. a népek barátsága jegyében a hajduság nemzetiség lakta községeiben mutatja be új műsorát a fennállásának 50. évfordulóját ünneplő együttes. a műsoros esteken bevezetőül szilágyi péter, a magyarországi románok demokratikus szövetségének főtitkára tart előadást a nagy október jelentőségéről, a népek barátságáról, a nemzetiségek egyenjogúságáról. /mti/

.-.

bb 15. lottótájékoztató

lk-ju cz 1967. szeptember 30.

a sportfogadási és lottó igazgatóság a szeptember havi lottószelvények közötti tárgynyeremény sorsolást október 2-án, hétfőn rendezte meg a nádor utcai székházban. a sorsoláson a 35. játékhat szelvényei vesznek részt. főnyereményként kisorsolnak egy három és egy kétszobás öröklakást, valamint egy skoda 1000-es és egy trabant limousine személygépkocsit. ebben a hónapban különösen sok butor jut a szerencsés nyerteseknek: export monika, export varia és számos butor és lakberendezési utalvány talál gazdára. a nyeremények listáján sok minivisor és mona lisa tv-készülék is helyet kapott. az 1135 darab nyeremény között még pannónia motorkerékpárok és szabadon választható busz társasutazások szerepelnek. /mti/

.-.

bb 16. ünnepélyesen levonták a zászlót a gellérthegyi felszabadulási emlékműnél

t fe/lk-ju bs 1967. szeptember 30.

szombaton - reggel - ünnepélyesen, katonai tiszteletadásal kísérve, az internacionálé hangjaira levonták a fegyveres erők napja tiszteletére kitűzött magyar nemzeti zászlót és a nemzetközi munkásosztály vörös zászlaját a gellérthegyi felszabadulási emlékműnél. /mti/

.-.

9.50/ju
10.00/lc 1055

-11-

bb 17. forgalomba került az extra csemege vaj

k kf/kf-ju bs

1967. szeptember 30.

a budapest és vidéke tejipari vállalat főleg gazdag gyártmányválasztékával érdemelte ki a mezőgazdasági kiállítás miniszteri vandordiját. a vállalat a kiállításon bemutatott újdonságokat most újabbal töltötte meg. szombaton a fővárosban forgalomba hozták az extra csemege vaját.

a bélelt alumínium fóliába csomagolt újfajta vaj zsirtartalma 2 százalékkal nagyobb az eddigieknél, csomagolása pedig védi minőségét. a 10 dekás vaj ára 6.80 forint. a kereskedelem és a tejipar rendelkezése, hogy az újfajta vaját csak ott szabad forgalomba hozni, ahol 6.60 forintos is kapható.

szombaton elsősorban a nagyforgalmu szaküzletekbe, a csemege boltokba - a fővárosba mintegy 130 helyre - szállított extra vaját, mintegy 6 mázsányit, a tejipar. /mti/

..-

bb 18. a Lottó sorsolások októberi menetrendje

i kf/kf-lm bs

1967. szeptember 30.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság sorsolási naptára szerint október 6-án ujfahérván, 13-án berettyóújfalun, 20-án sátoraljaujhelyen, 27-én pedig sopronban húzzák a Lottó esedékes heti nyerőszámait. a szeptemberi tárgynyeremény sorsolást október 2-án tartják az októberit pedig 30-án rendezik budapestben. /mti/

..-

bb 19. üzbég baráti küldöttség érkezett hazánkba

t ms/j-lm bs

1967. szeptember 30.

az október 3-án kezdődő üzbég kulturális napok alkalmából szombaton hat tagu üzbég baráti küldöttség érkezett hazánkba m. t. turszunovnak, az üzbég kommunista párt politikai bizottsága póttagjának, az üzbég központi állami népi ellenőrzési bizottság elnökének vezetésével. a delegációnak tagja v. j. zahidov akadémikus, az üzbég szszk művelődésügyi minisztere is. a küldöttséggel együtt husz tagu művészcsoport, valamint a bahor üzbég népitáncegyüttes is hazánkba érkezett.

/folyt. köv./
11.10/Lm

1321

- 12 -

Mha

bb 19. /üzbég baráti ... 1. folyt./-lm

a vendégeket a ferihegyi repülőtéren brutyó jános, az mszmp központi ellenőrzési bizottságának elnöke, dr. orbán lászló, az mszmp központi bizottságának tagja, a művelődésügyi miniszter első helyettese, mihályfi ernő, a magyar-szovjet baráti társaság elnöke, valamint az mszbt és a külügyminisztérium több vezető munkatársa fogadta. ott volt f. j. tyitov, a szovjetunió magyarországi nagykövete és a nagykövetség több tagja is. /mti/

..-

bb 20. a máv közleménye

k lm hbj

1967. szeptember 30.

a máv vezérigazgatósága közli, hogy a keleti pálya-udvar vágányzatának átépítése miatt október 4-én és 5-én, 18-án és 19-én, az eddigieken kívül, az alábbi személyszállító vonatok indulnak budapest-keleti pu helyett bpest-józsefváros pályaudvarról, illetve érkeznek oda:

budapest józsefváros pu-ról indul 14.49 h-kor a 2544 sz. maglódi közlekedő, a 16.50 h-kor induló 2526 sz. nagykátáig közlekedő, a 17.48 h-kor induló 2536 sz. süllyápig közlekedő személyvonat.

budapest józsefváros pályaudvarra érkezik 13.19 h-kor a 2525 sz. nagykátáról közlekedő, a 16.19 h-kor érkező 25.43 sz. maglódról közlekedő, a 17.02 h-kor érkező 2533 sz. süllyápról közlekedő személyvonat.

részletes felvilágosítást az állomások adnak. /mti/

..-

bb 21. a fővárosi állat- és növénykert

k sl/tr-lm bs

1967. szeptember 30.

október 1. és március 31. között a szerdai napokon zárva tart. az első szerdai szünnap október 4-én lesz. /mti/

..-

13.10/Lm

- 13 -

13.40j.

Mha

bb 22. Üzérkedésre használták fel a termelőszövetkezetet három hónaptól öt és fél évig terjedő szabadságvesztésre ítélték az üzérkedőket

b vid-fm/tné-lm bs

1967. szeptember 30.

Kiterjedt hálózatu bünszövetkezet tagjai felett ítélték a miskolci járásbírósa, szücs béla, a miskolci „táncsics,, mezőgazdasági termelőszövetkezet 43 éves volt elnöke 14 társával együtt éveken át a büncselekmények sorozatát követte el, hogy a legkülönbözőbb címeken anyagi előnyökhöz jussanak. evégből a csaknem kétezer holdas termelőszövetkezetet a legkülönfélebb üzérkedések céljára használták fel. a jogtalan pénzek megszerzésére egyre-másra szervezték a szövetkezetben az ugynevezett segédüzemágakat. így az egyik helybeli kisiparostól a valóságosnál jóval magasabb áron megvásárolták gumijavitó műhelyét. az üzemben magánosok és vállalatok részére végzett munkadíjaknak csak egy részét fizették be a termelőszövetkezet pénztárába, a többi saját céljakra használták fel. segédüzemágként két kavics-, illetve homokbányát is nyitottak, s azokat - illő részesedés ellenében - magánosoknak adták át hasznosításra. telek-spekulációval is foglalkoztak. egy olcsón megvásárolt telket például több mint kétszeres áron, 40 000 forintért értékesítettek, s a hasznót a tsz-elnök és társai maguk között osztották el. a terjedelmes bünlajstromon szerepel többek között jogtalan föld-használat, engedély nélküli fakitermelés. a tsz területén nagyobb mennyiségű fát vágtak ki s azt részben tűzifaként osztották szét, más részéből felesben hordókat készítették magán-kádármesterrel. a visszaélések sorozatát követték el a szövetkezet fuvarozórészlegénél is, amelyben rendszeresen, részesedés ellenében, bedolgozó magánfuvarosokat alkalmaztak. ezenkívül egyebek mellett egy sor jogtalan bér-, illetve prémium-kifizetés is van a rovásukon. a mérleghiány elűntetésére, illetve a prémium-fizetés jogosultságának a megteremtésére a tsz dohány-letárárt meghamisították, jóval magasabb készletet tüntettek fel a valóságosnál. gál géza főállattenyésztőnek éveken át magasabb fizetést adtak, mint amennyi képesítése alapján megillette volna. a büncselekmények sorozatával több mint félmillió forint kárt okoztak a termelőszövetkezetnek.

a bíróság szücs béla volt termelőszövetkezeti elnököt nagyobb mértékű, üzletszerűen elkövetett, a termelőszövetkezet működésével leplezett üzérkedésért, társadalmi tulajdont károsító többrendbeli lopásért, orgazdaságért, hűtlen kezelésért és egyéb büncselekményekért öt és félévi szabadságvesztésre ítélte, s a közügyek gyakorlásától öt évre eltiltotta. dobrosi dezső 35 éves műhelyvezető négy évi, hudák istván 47 éves segédüzem-ágvezető két és félévi, boros gábor 52 éves magánfuvaros két évi, duli tibor 43 éves fuvarozási részlegvezető 11 hónapi, gömöri sándor 54 éves fuvaros tíz hónapi szabadságvesztés-büntetést kapott. hét vádlottat, gál géza főállattenyésztőt, tóth erikné főkönyvelőt, gyulai ferenc üzemegységvezetőt, keczér jános tsz-elnökhelyettesi, groholy györgyöt, k. németh andrásné és mező ignácot, háromtól tíz hónapig terjedő - felfüggesztéses - szabadságvesztéssel, míg két vádlottat ezer, illetve kétezer forint pénzbüntetéssel sújtott a bíróság. az ítélet nem jogerős./mti/

13.40/lm

-14-

14.20 S.

Kb

bb 23. kísérlet új sebészeti varróanyagokkal

vid-fm/sk szb bs

1967. szeptember 30.

szombaton hajduszoboszlón rendezett ülésessel fejeződött be a magyar sebészek társaság kísérletes sebészeti szakosztályának első tudományos tanácskozása.

a béke gyógyüdülő előadótermében tartották az előadásokat és filmbemutatókat budapesti, pécsi, szegedi és debreceni előadók. elsősorban a bélelzáródás, a bélnyálkahártya-regeneráció egyes sebészeti kérdéseit tárgyalták meg a sebészeti beavatkozások szempontjából. ismertették az epeköldással kapcsolatos legújabb kutatásokat, több előadásban tárgyalták a gépi varratok kérdéseit. megvitatták az ortopédiai megbetegedések egyes kísérletes problémáit. ismertették ezenkívül a szövetragasztást, mint új sebészeti módszert, és beszámoltak azokról az első eredményes kísérletekről, amelyeket rugalmas új sebészeti varróanyagokkal végeztek.

a résztvevők megtekintették a hajduszoboszlói béke gyógyüdülő gyógyterápiás részlegét, majd a kétnapos ülészak dr. ladányi józsa professzornőnek, a debreceni orvostudományi egyetem ii. számú sebészeti klinikája igazgatójának zárszavával fejeződött be. /mti/

..-

bb 24. xx. szakszervezeti kongresszusukat tartják a vegyipari dolgozók

t tz/lk szb bs

1967. szeptember 30.

szombaton reggel az édosz székházában megkezdődött a vegyipari dolgozók szakszervezetének xx. kongresszusa. a kongresszuson 244 küldött és 77 meghívott vesz részt. megjelent bálint józsef, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága gazdaságpolitikai osztályának vezetője, gál lászló, a szakszervezetek országos tanácsának titkára, dr. lőrinc imre nehézipari miniszterhelyettes és viktor hanzenkov, a budapesten székelő vegyipari nemzetközi szövetség titkára is.

a kongresszust takács sándor, a szakszervezet elnöke nyitotta meg, majd szilágyi sándor főtitkár terjesztette elő a központi vezetőség beszámolóját.

utalt az írásban szétküldött jelentésre, amely részletes képet ad azokról az eredményekről, amelyeket az utóbbi években a vegyipari dolgozók a termelési és a szakszervezeti munka terén elértek. /folyt.köv./

13.50/szb

-15-

14.20 S.

Kb

bb 24. /xx. szakszervezeti... 1. folyt./-szb

ebből kitűnik, hogy 1960. óta a vegyipar termelése az elmúlt év végéig 210 százalékra nőtt, ezen belül a növekedés a gyógyszeriparban 331, a nehézszeriparban 230, a gumiiparban pedig mintegy 208 százalék. a propán-bután gáz termelése 433, a földgáz termelése 387, a kőolajtermelés pedig mintegy 150 százalékra nőtt. az elmúlt évben több mint 3,2-szer annyi műanyagot, 2,8-szer annyi nitrogénműtrágyát és csaknem 2,8-szer annyi személygépkocsi gumibroncsot gyártott iparunk, mint 1960-ban. az egy főre jutó teljes termelési érték a vegyiparban 1966-ban az 1960. évének csaknem 160 százaléka nőtt.

beszámolójában a főtitkár elemezte, milyen szerep vár a szakszervezetekre az új gazdaságirányítási rendszerben. hangsúlyozta: helytelen lenne, ha a szakszervezeti szervek olyan kérdésekbe kívánnának beleszólni, amelyek az állami gazdasági vezetés hatáskörébe tartoznak. kétségtelen azonban, hogy nem a népgazdaság, sem a vegyipar, sem az egyes vállalatok fejlődése nem lehet kielégítő, ha nem veszik figyelembe nagyobb mértékben a dolgozók és a szakszervezeti szervek véleményét és tapasztalatait.

részletesen szólt szilágyi sándor a dolgozók élet- és munkakörülményeinek rendszeres javítására irányuló szakszervezeti feladatokról. az új gazdaságirányítási rendszerben annak a vállalatnak, amely többet ad a népgazdaságnak, többet kell visszakapnia is. ez azonban csak az egyenlősdí, nem pedig az egyenlőség megszüntetését jelenti. az egyenlőség továbbra is megmarad a tenetségek kibontakoztatásának lehetőségén. de nem vagyunk egyformák, és egész bérezési és anyagi érdekeltségi rendszerünket annak a célnak a szem előtt tartásával kell kidolgozni, hogy a jól dolgozó és a jól kereső mihamarabb ugyanazt jelentse. ez a követelmény egybe esik a dolgozók igazságérzetével is.

- az elmúlt kongresszus óta - folytatta a szakszervezet főtitkára - igen sokat tettünk a dolgozók bérszínvonalának, illetve keresetének növeléséért. 1963-tól 1966-ig a dolgozók átlagkeresete 8,4 százalékkal, ezen belül a munkások átlagos havi keresete 8,9 százalékkal növekedett. nagyobb mértékben emelkedett a kereset a nagyobb fizikai erőfeszítést követelő, az egészségre ártalmas és az olyan munkakörökben, ahol a munkaidő beosztása hátrányos a dolgozók számára. sikerült emelni az alacsonyabb keresetűek életszínvonalát is, de etéren még nem vagyunk elégedettek, további intézkedéseket kell tennünk. a vállalati szervek tehát 1968-tól kövessenek el mindent az alacsony keresetűek bérszínvonalának az átlagosnál nagyobb mérvű növelésére.

/folyt.köv./
13.55/szb

14.20 s.

-16-

rk

bb 24. /xx. szakszervezeti... 2. folyt./-szb

javasolta a főtitkár, hogy a szakszervezeti szervek általában kísérik figyelemmel saját termékeik árának alakulását is, és lépjenek fel az indokolatlan áremelések ellen, még ha ez kedvezőtlenül befolyásolja is a vállalati nyereséget. felhívta a szakszervezeti szerveket munkavédelmi erőfeszítéseik fokozására és az üzemegészségügy továbbfejlesztésére. végül kifejtette, milyen módon kell a különböző szakszervezeti szerveknek a jövőben ellátniuk feladatukat saját hatáskörükben.

ezután geres antal, a számvizsgáló bizottság elnöke terjesztette elő a bizottság jelentését, majd megkezdődött a vita.

a tanácskozást a kongresszus vasárnap reggel folytatja az édosz székházában. /mti/

..

bb 25. időjárásjelentés

szb bs

1967. szeptember 30.

a meteorológiai intézet jelenti 1967. szeptember 30-án, szombaton 12 óra 40 perckor:

kissé melegebb idő

izland közelében az atlanti-óceánon hatalmas méretű mérsékelt övi ciklon található, amely élénk déli széllel nagy mennyiségű meleg levegőt szállít észak felé. ugyanakkor kelet-európa nagy részét elárasztotta az északi jeges-tengeri fagyos levegő. szombat reggel 7 órakor a hideg légtömegek déli határát jelző hózáporok a volga folyó felső szakaszát is elérték. közép-európa jelenleg az óceáni és kelet-európai rossz idő zóna között csendes, száraz, napos időt élvez. hazánkban pénteken napos, száraz idő volt. a hőmérséklet napközben általában 19-23 fokig emelkedett. szombat hajnalra 5-12 fokig hűlt le a levegő. a késő esti órákban a dunántul nyugati megyéiben talajmenti köd kelezetkezett, amely csak délelőtt oszlott el. a hőmérséklet 11 órára 16-22 fok között váltakozott. ezzel szemben budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 16 fok volt, 1,3 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 20 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 milliméter, gyengén süllyed. a balaton vízének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 18 fok volt.

várható időjárás vasárnap estig: kisebb felhőátvonulások, eső nélkül. gyenge, változó irányú, majd vasárnap napközben megélénkülő déli, délnyugati szél. sokfelé reggeli köd. a nappali felmelegedés kissé fokozódik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-13, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 23-28 fok között.

a duna vízállása budapestnél 225 centiméter. /mti/

..

13.45/Lm

-17-

14.20 s.

rk

bb 26. karikaturák, legyezők, rajzok - három új kiállítás
budapesten

t tf/j-lm sr

1967. szeptember 30.

Szombaton a muzeumi hónap jegyében három új kiállítás
nyílt a fővárosban: a szépművészeti muzeum grafikai csarnoká-
ban „daumier és a francia karikatura”, címmel rendeztek bemu-
tatót, a műcsarnokban olyan kiállítást láthat a közönség,
amely matisse-től napjainkig mutatja be a franciaországi rajz-
művészet és az akvarellfestés értékes alkotásait, az iparmű-
vészeti muzeumban érdekes öltözköztetők, 18. századi le-
gyezők sokasága látható./mti/

--

bb 27. negyvenezer kötet

i tf/j-lm sr

1967. szeptember 30.

Sorakozik a polcokon abban az antikváriumban, amelyet újjáala-
kítva, korszerűen átépítve szombaton nyitott meg a 6. kerületi
népköztársaság utja 32 szám alatt az állami könyvterjesztő
vállalat. Szabad polcokon böngészhetnek kedvükre a könyvbarátok,
a választék ugyanis teljes szélességében felöleli az elmúlt
évtizedek irodalmi termését, ugyanakkor bőségben kínálja az
olyan könyvritkaságokat is, amelyek 100-200 évvel ezelőtt jelen-
tek meg. többféle katalógust állítottak össze a boltban, s a
jegyzéket könyvtáraknak, vidéki kulturális intézményeknek is
megküldik, s a kért kiadványokat utánvétellel postázzák./mti/

--

bb 28. Losonczy Pál, az elnöki tanács elnöke

lk-lm sr

1967. szeptember 30.

táviratban üdvözölte Yakubu Gowon vezérőrnagyot, a nigéria
szövetségi köztársaság államfőjét az ország nemzeti ünnepe
alkalmából./mti/

--

13.50/lm

-

14.205.

- 18 -

MR

bb 29. a nemzetközi talajtani társaság

i ms/tné-lm sr

1967. szeptember 30.

Szikes albizottsága október 2-6 között budapesten tanácskozik.
az ülészak legfontosabb napirendi pontja a világ szikes tér-
képének összeállítása. a térkép elkészítése elősegíti majd a
különböző országok termőtalajának jobb megismerését. a tanács-
kozáson részt vesznek a bizottság tagjai, ausztrália, egyiptom,
franciaország, hollandia, india, románia, a szovjetunió, az
usa és hazánk szakemberei, valamint az unesco és a fao képvisel-
ői./mti/

bb 30. szociológiai szeminárium siófokon

i ms/tné-lm sr

1967. szeptember 30.

a magyar tudományos akadémia szociológiai kutató csoport-
ja siófokon október 2-6 között magyar és külföldi résztvevőkkel
szemináriumot rendez az irányítási rendszerek szociológiai
problémáiról./mti/

--

bb 31. észt közoktatási delegáció érkezett hazánkba

i vt/lk-lm sr

1967. szeptember 30.

rein virkusz-szal, az észt szszk művelődésügyi minisz-
tériumának iskolai főosztályvezetőjével az élen, háromtagu
észt közoktatási küldöttség érkezett budapestre. a delegáció
a magyar közoktatási rendszerrel ismerkedik, tanulmányozza az
iskolák és az oktatást irányító szervek dolgozóinak továbbkép-
zését, a pedagógusok munkájának tudományos megszervezését,
ellátogat fővárosi és vidéki oktatási intézményekbe./mti/

--

14.25/szb

-19-

14.505.

MR

bb 32. a polgári védelem szervezésében

k vt/lk-lm sr

1967. szeptember 30.

végzett példamutató munkájáért - a fegyveres erők napja alkalmából a honvédelmi miniszter 11 építésügyi dolgozónak a honvédelmi érdemérem kitüntetését adományozta. a kitüntetéseket simor jános építésügyi- és városfejlesztési miniszterhelyettes szombaton nyújtotta át./mti/

bb 33. meghosszabbították a magyar-svájci árucserforgalmi és fizetési megállapodást

k sl-hné-lm bs

1967. szeptember 30.

további egy évvel, 1968 szeptember 30-ig, meghosszabbították a magyar-svájci árucserforgalmi és fizetési megállapodást. az erről szóló jegyzőkönyvet bacsoni jeno, külkereskedelmi miniszterhelyettes és dr. albert grübel, kereskedelmi szerződés-kötésre meghatalmazott miniszter írta alá budapesten. az aláírásnál jelen volt szilágyi béla külügyminiszterhelyettes, werner fuchss, budapesti svájci nagykövet, valamint a magyar külügyminisztérium és külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa. grübel miniszter budapesti tartózkodása során megbeszélést folytatott a külkereskedelmi minisztériumban a magyar-svájci kereskedelmi kapcsolatok időszerű kérdéseiről. fogadta őt dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter is.

a svájci miniszter szombaton elutazott budapestről./mti/

bb 34. elutazott az indiai andhra pradesh állam kereskedelmi és iparügyi minisztere

k sl-lm lk bs

1967. szeptember 30.

k.v. narayan reddy, az indiai andhra pradesh állam kereskedelmi és iparügyi minisztere háromnapos magyarországi látogatás után szombaton elutazott budapestről. itt-tartózkodása során tárgyalásokat folytatott több magyar külkereskedelmi vállalatnál arról, hogy a magyar ipar miképpen tudna bekapcsolódni andhra pradesh állam iparfejlesztési programjába. a minisztert fogadta dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes./mti/

14.30/szb

-20-

14.50s

mb

bb 35. közlekedési balesetek

i fe-lk-lm sr

1967. szeptember 30.

kecskeméten figyelmen kívül kerékpározott kardos jánosné 47 éves háztartásbeli és járművével összeütközött egy tehéngépkocsival. az asszony olyan súlyosan megsérült, hogy a mentőkocsiban meghalt.

debrecenben donka péter 22 éves asztalossegéd, gyulai lakos motorkerékpárjával nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy személygépkocsival. donka a kórházba szállítás közben meghalt, a motorkerékpár póttutasa, papp irma mária 20 éves gyulai lakos súlyosan megsérült.

hatvanban vincze károly 32 éves villanyszerelő szabálytalanul kanyarodott személygépkocsijával és összeütközött egy motorkerékpárral, amelynek vezetője lukoczki józsef 23 éves segédmunkás olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházba szállítás után meghalt.

tiszafüred határában bajza pál 33 éves sofőr, budapesti lakos személygépkocsiját a megengedettnél nagyobb sebességgel, figyelmen kívül vezette és összeütközött egy motorkerékpárral, amelynek vezetője, tóth pál 54 éves pék, karcagi lakos olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházban meghalt.

a keleti-pályaudvaron turkevi nagy sándorné 23 éves segédmunkás, kecskeméti lakos egy már mozgásban levő személyvonatra ugrott fel, a lépcsőkről visszaesett és a szerencsétlen asszonyt a vonat halálra gázolta./mti/

bb 36. embargó: 19 h-ig

kádár jános vezetésével párt és kormányküldöttség utazik csehszlovákiába

lk-lm sr

1967. szeptember 30.

csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának és a csehszlovák szocialista köztársaság kormányának meghívására kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának vezetésével október első felében magyar párt- és kormányküldöttség utazik baráti látogatásra csehszlovákiába./mti/

14.40/e

- 21 -

14.50 s.

mb

bb 37, embargó 1967. október 1-én reggel 5 óráig!

üdvözlő táviratok a kínai nemzeti ünnep alkalmából

Lk-Lm sr

1967. szeptember 30.

a kínai népköztársaság kikiáltásának 18. évfordulója alkalmából a magyar népköztársaság minisztertanácsa táviratban üdvözölte a kínai népköztársaság államtanácsát.

x x x

az évforduló alkalmából péter jános külügyminiszter táviratot küldött csen ji kínai külügyminiszternek. a magyar kínai baráti társaság elnöksége és dr. jávor ervin, a magyar-kínai műszaki tudományos együttműködési bizottság magyar elnöke szintén táviratot küldött kínai partnerének.

x x x

az évforduló alkalmából a szakszervezetek országos tanácsa üdvözlő táviratot küldött a kínai szakszervezetek országos szövetségének./mti/

--

bb 38. 39. heti Lottó nyereményjegyzék

Lk-Lm bs

1967. szeptember 30.

a 39. játékhetre beérkezett 5,786.814 darab Lottószelvény. öttalálatos szelvény nincs. négy találatot 19 fogadó ért el, a nyereményösszeg a nyereményilleték levonása után egyenként 182.741 forint. három találatot 2778 fogadó ért el, a nyereményösszeg a nyereményilleték levonása után egyenként 625 forint. a kéttalálatos szelvények száma 98.681 darab, ezekre a nyereményösszeg egyenként 20 forint./mti/

--

14.50/szb

-22-

MB

16^of

bb 39. a magyar hajózás 18. tengerjárója: a hajduszoboszló

t sl/tr-Lm bs

1967. szeptember 30.

a magyar hajó- és darugár angyalföldi gyáregységében szombaton újabb 1 650 tonnás tengerjárót bocsátottak vízre. ez a magyar hajózás 18. tengerjárója, amely felségjelvényünket járja majd a világtengereket.

a névadó anya tisztére magyar menyhártnét, a hajduszoboszlói gépjavitó állomás mérnökét kérték fel, aki a hajónak a hajduszoboszló nevet adta. a hagyományos pezsősüveg csattanása után az új tengerjáró simán ereszkedett a duna vizére. a belső szerelési munkák hétfőn folytatódnak és az új hajó előreláthatólag december közepén indul majd első útjára.

a hajót ezer lóerős lángmotor hajtja, segítségével óránként 12 mérföldes sebességgel haladhat. berendezése és felszerelése ~~az~~ a legkorszerűbb. összes főbb gépét a parancsnoki hidról távvezérléssel lehet irányítani. biztonságos közlekedését angol gyártmányu radar berendezés szolgálja, amelynek hatósugara eléri a 24 mérföldet. a hajó egy havi üzemanyagot és 60 000 liter vizet bír magával vinni. a személyzetnek kényelmes kabinokat rendeztek be, összesen 24-en teljesítenek majd szolgálatot a tengerjárón, számukat azonban növelni is lehet, mert a kabinokban 30 ember részére van hely./mti/

--

bb 41. emlékünnepe wachter jenő világhírű pécsi alpinista síremlékénél

vid-fm/tné-Lm bs

1967. szeptember 30.

a magyar földrajzi társaság dél-dunántúli osztálya szombaton a pécsi köztemetőben koszorúzási ünnepséget rendezett wachter jenő világhírű pécsi alpinista sírjánál, aki 60 évvel ezelőtt vesztette életét a magas-tátrában. az évforduló alkalmából a város helyreállította wachter jenő síremlékét. a koszorúzási ünnepségen dr. komarniczky gyula, a magyar országos alpinista szövetség elnöke mondott beszédet./mti/

--

14.57/e

- 23 -

16^of

MB

bb 43. testvérvárosi kapcsolat bezons és szekszárd között
vid/fm/sk/s bs 1967. szeptember 30.

a franciaországi bezons és szekszárd testvérvárossá fogadták egymást. a mintegy 25.000 lakosú francia város hat- tagu küldöttsége albert bettencourt polgármester vezetésével több napot töltött szekszárdon. a vendégek megismerkedtek szekszárd és tolna megye közéleti vezetőivel, a város életével, meglátogatták többek közt a szekszárdi állami gazdaságot, a mechanikai mérőműszergyárat és a muzeumot, jártak a gemenci vadrezervátumban, s elkalauzolták őket a balatonhoz is.

a francia küldöttség megkoszorúzta szekszárdon a felsza- badulási emlékművet és pénteken este részt vett a városi tanács vb rendkívüli ülésén, amelyen kölcsönösen megállapodtak a két város kulturális, kereskedelmi és egyéb baráti kap- csolatának kialakításában.

a francia vendégek szombaton budapestre utaztak, ahonnan hétfőn térnek vissza hazájukba./mti/

--

bb 44. nyugat-német ujságírók

sl/tr/s bs 1967. szeptember 30.

és az edeka fruchtkontor cég néhány vezető munkatársa négy- napos látogatást tett magyarországon. a tizenkét tagú kül- döttség megtekintette a szabolcs megyei almáskerteket, járt a hortobágyon és részt vett a gyöngyös-domoszlói szüreten.
/mti/

--

15.18/s

te-s

- 24 -

Wk

bb 40. magyar szerszámgépek franciaországban

sz/j/s bs 1967. szeptember 30.

az utóbbi két évben fokozódott a magyarország és francia- ország közötti áruforgalom, s megjelentek a francia piacon a magyar szerszámgépek is.

az egyik legjelentősebb francia iparvállalat, a c.f.f. konzern és a magyar technolimpex külkereskedelmi vállalat még az év elején képviseleti szerződést kötött, a cég vállalta magyar szerszámgépek franciaországi eladását. a szer- ződés nyomán az utóbbi hónapokban növekvő mennyiségben vásároltak magyar szerszámgépeket a francia üzemek.

tekintettel a francia szakemberek és iparvállalatok érdeklődésére, a c.f.f. magyar szerszámgép- mintatermet nyitott párizsban. az elmúlt napokban magyar külkereskedelmi delegáció járt a francia fővárosban, és sajtófogadás keretében mutatták be a kiállított gépeket a francia lapok munkatársainak. a megnyitón pavela károly, a technolimpex vezérigazgatója adott tájé- koztatót a csaknem százéves hagyományokra visszatekintő magyar szerszámgépgyártásról. részt vett a sajtókonferencián kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke, valamint jean dufayet, a c.f.f. konzern igazgató- elnöke./mti/

--

bb 42. steinmetz kapitány nevét vette fel az új komlói gimnázium

vidfm/tné/s bs 1967. szeptember 30.

baranya megye egyik legszebb oktatási intézménye, a komlói gimnázium és szakközépiskola szombati névadó ünnepségén a pécsi születésű steinmetz miklósnak, a szovjet hadsereg hős parlamentereinek nevét vette fel. az ünnepélyes zászló- levonás, a magyar és a szovjet himnuszok elhangzása után gallusz józsef, a komlói városi tanács vb elnöke, majd a hozzátartozók közül dr. steinmetz endre pécsi igazgató- főorvos, steinmetz kapitány nagybátyja emlékezett meg az iskola névadójáról, példamutató életéről, amit az iskolai irodalmi színpad műsora követett. a névadó-ünnepséget, amelyen v.a. koroljov, a budapesti szovjet nagykövetség tanácsosa, arechov andrej jevgenievics, szovjet őrnagy, valamint a társiskolák képviselői, köztük a steinmetz miklós nevét viselő pest- lőrinci gimnázium küldöttei vettek részt, - zászlóavatás, majd az iskola kisz- fiataljainak és komszomolistáinak találkozója, sportvetélkedő és közös szórakozás, ismerkedés követte./mti/

--

15.25/s

te-s

- 25 -

Wk

bb.45. szovjet fiatalok és a balassagyarmati kiszisták baráti találkozói

vid/fm/tné/il/bs

1967. szeptember 30.

Balassagyarmat könnyűipari üzemének kiszistái szovjet katonafiatalokat hívaakta meg szombat-vasárnapra, hogy személyes találkozókon ismerkedjenek meg a szovjet ifjúság életével. a város kiszistáinak vendégeként balassagyarmatra érkezett szovjet fiatalokat Janák Gyula, a városi Kiszbizottság titkára és az üzemek Kisz titkárai kalauzolták a palócvárosban. szombaton a finomkerámiapar kondezátorüzemének, a fémipari vállalatnak, és a finomkötöttárugyár balassagyarmati üzemének ifjú munkásaival találkoztak a szovjet fiatalok, s vasárnapi programjukban ugyancsak üzemek és közpiskolák fiataljaival való találkozás szerepel. /mti/

--

bb.46. uttörőnapok ozorán

vid/fm/sk/il/bs

1967. szeptember 30.

az auróra-akció keretében a fegyveres erők napja alkalmából pénteken és szombaton uttörőnapokat rendeztek a tolna megyei ozorán.

az első napon 600 helybeli, valamint a környékbeli tolna és fejér megyei községekből összesereglett uttörő találkozott a vár előtt és a síó-mentőli ligetben. az uttörők a megyebeli munkások közreműködésével látványos hadijátékkal jelenítették meg az 1848-ban ozorai diadalt.

az érdekes hadijátékon kívül kulturális és sportműsor, táborüz színesítette az ünnepséget. a z uttörő labdarugó- és kézilabdacsapatok először vetélkedtek a most kiírt ozora-kupéért.

szombaton, az ünnepségek második napján „a köszívű ember fia”, című, a negyvennyolcas szabadságharc emlékét idéző filmet vetítették. /mti/

--

- 26 -

Wk

15.20/11

16¹⁰f

bb.47. megkezdődött a „soproni szüret 1967,,

vid/kz/sk/il/bs

1967. szeptember 30.

Szombaton megkezdődött a „soproni szüret 1967,, nyolc napig tartó eseménysorozata. a megnyitó napján megyei gyümölcskiállítás nyílt a helyi pedagógus művelődési házban. győr-sopron megye állami és szövetkezeti gazdaságai, kutató intézetei mutatják be gyümölcsstermésük legjavát. a fogyasztási és értékesítő szövetkezetek járási központja ugyanekkor mezőgazdasági kisgépbemutatót rendezett. az első nap legnagyobb szabású eseményére - a vidám szüreti bálra - az ady endre művelődési házban került sor. a „soproni szüret 1967,, további programjában gyümölcs-termesztési szakmai nap, képzőművészeti kiállítás, szimfónikus és könnyűzenei, valamint orgona-hangverseny szerepel. megrendezik a nemzetiségi táncsoportok gálaestjét is. /mti/

--

bb.48. próbauton az első négy új típusú csuklós villamos

i/sl/tr/il/bs

1967. szeptember 30.

a ganz villamossági művek és a ganz mávag megkezdte az új típusú csuklós villamoskocsik sorozatgyártását, az első négy kocsi a szombatra virradó éjszaka a 28-as vonalán sikeresen tette meg próbautját.

a most elkészült kocsik csak a sorozatgyártásban az első két mintapéldányát már megismerte a közönség a 44-es és az 52-es vonaláról. e két mintakocsit 40.000 kilométeres ut után átvizsgálták és az így szerzett tapasztalatok alapján tértek át az üzemszerű gyártására.

a 26 és fél méter hosszú kocsiban 265-en kényelmesen elférnek, de akkor sem túlszűfolt, ha a csúcsforgalomban 300-an szállnak fel. a sok utas számára egyszerre öt ajtó nyílik, mégpedig a hagyományos pneumatika helyett villamos vezérléssel. így az ajtó a legnagyobb hidegben sem fagy be. a fékek ugyan csak villannyal működnek. nyáron a jó szellőzést tágra nyitható ablakok és ventilátorok szolgálják. a kocsi egyik legelőnyösebb tulajdonsága, hogy nagy terhe ellenére gyorsan indítható és fékezhető, a többi kocsi 45 kilométeres sebességével szemben 60 kilométeres sebességre is képes.

a most elkészült négy kocsit néhány héten belül a 2-es villamos vonalán helyezik üzembe, ugyancsak itt közlekedik majd az a további hat kocsi is, ami az év végéig elkészül.

/folyt.köv./

- 27 -

Wk

16.25/11

16¹⁰f

bb.48. / próbauton... 1.folyt./ il

az itt felszabaduló régebbi kocsiat a rákóczi utra terelik at.

jövőre további tíz újtipusú villamoskocsit készít az fvv részére a ganz villamossági művek és ganz mávag./mti/

..-

bb.49. valószínűleg kelet- afrikából vándorolt vértesszőlősre az előember - az antropológia új eredményeiről számoltak be a biológus napokon

vid/fm/tné/il/bs

1967. szeptember 30.

Balatonfüreden a 10. országos biológus napok szombati tudományos ülésén az antropológia új eredményeiről számoltak be a legkiválóbb hazai szakemberek. nagy érdeklődéssel fogadták többek között dr. vértesszőlős, a régészeti tudományok doktorának előadását, aki beszámolt a vértesszőlős őstelep feltárásának eredményeiről. az előadó elmondta, hogy a régészeti lelőhelyekben gazdag hazai tájainkon az őskor idős szakából mindeddig csak szegényes leletanyag került napvilágra. a vértesszőlős előembertelep feltárásáig az volt a szakemberek feltevése, hogy nyugat-európán kívül, a rajnától keletre aligha lehet ilyen leletekre számítani. az 1963-ban kezdődött vértesszőlős feltárás megcáfolta ezt a hiedelmet és világviszonylatban is rendkívül nagy figyelmet keltő leletanyag került elő. a vértesszőlős előember egy teljes jégkori ciklust élt át, sőt a legújabb leletek azt bizonyítják, hogy erre a korra egy újabb hideg időszak is esett. az előadó, - aki kelet-afrikában tanulmányozta az emberiség kialakulása szempontjából legfontosabbnak számító lelőhelyeket, - megállapította, hogy a vértesszőlős leletek nagyjából megegyeznek azokkal. az összehasonlításból arra a következtetésre jutottak, hogy a félmillió évvel ezelőtt élt előember kelet-afrikából jutott el a kárpát-medencébe és ugyanez az előember vándorolt el évtizedek alatt a kínában lévő csukutien környékére is. kelet-afrikában, kínában és a vértesszőlős lelőhelyen is ugyanazokat az eszközkészítési módszereket sikerült azonosítani a neandervölgyi őember mintegy 40-50 ezer évvel ezelőtti kultúrája is azt tanúsítja, hogy átvették és folytatták a félmillió évvel ezelőtt élt előember eszközkészítési tradícióját.

/folyt./köv./
15.30/il

- 28 -

Wla

16.09

bb.49./ valószínűleg kelet-afrikából... 1.folyt./ il

a vértesszőlős őstelet anyaga arról tanuskodik, hogy a kezdetleges felszereléssel vadászó előember rendkívül ügyes módszereket alkalmazott, hiszen orvszarvuakat és a mainál legalább egyharmaddal nagyobb bölényeket ejtett el. az előember a leletek tanúsága szerint már ismerte a tüzet, de annak táplálására fa helyett állati csontokat használt.

a vértesszőlős őstelepet és annak mintegy nyolc holdas környékét nemrégén bekerítették és október végén két fedett bemutatótermet is megnyitnak az érdeklődő közönség előtt.

a biológus napokon a továbbiakban dr. thoma andor, a biológiai tudományok kandidátusa, az emberi evolúció korai szakaszáról és dr. eiber ottó egyetemi adjunktus, az antropológiai jellemzők korunkban bekövetkezett változásairól tartott előadást./mti/

..-

bb.50. rohamosan érik a termés - meggyorsult a betakarítás - nagyüzem a szántóföldeken

ö/vid/kz/sk/il/bs

1967. szeptember 30.

a kiadós esőzések után az elmúlt héten ideális „mezei idő”, köszöntött a határra. a meleg, verőfényes „második nyárban”, mindenütt szemlátomást meggyorsult a szántás-vetés és a betakarítás. az ország déli vidékén - baranyában - az elmúlt héten kerekén 10.00 holdról takarították be a szántó földek termését. a burgonya szedése ebben a megyében gyakorlatilag befejeződött, a cukorrépának majdnem a fele, a napraforgónak és a kukoricának mintegy 20 százaléka került biztos fedél alá. a megye együttesen 17.000 holdnyi szőlőkertjében megkezdődött a z előszüret. a becslések szerint a villány-siklósi, a pécsi, a mohácsi és a szigetvári szőlők az aszály ellenére holdanként egy-másfél mázsával több fűrtöt érleltek az idén, mint az elmúlt évben. a dunántul egy másik vidékén - vas megyében - az előbbihez hasonlóan végeztek a burgonya szedésével, s a tervnek megfelelő ütemben szorgalmasan szedik a cukorrépát is. a kislalföldön - győr-sopron megyében - általánosan megkezdtek az őszi időszak nagy munkáját: a kukoricatorést. a hétfégi jelentés szerint már az elmúlt héten több ezer hold termése került a górékba. bács-kiskun megyében a cukorrépa-terület 50 százalékát szabadították fel szombatig, a megye együttesen 200.000 holdnyi kukoricatermésének pedig mintegy 35 százalékát takarították be.

/folyt./köv./

15.35/il

- 29 -

Wla

16.09

bb.50. /rohamosan érik... 1.folyt.../ 11

békés megye nagyterjedésű határában a hét végén körülbelül 40.000 kézi munkást foglalkoztatott a betakarítás. szabolcs-szatmár megyében különösen előrehaladt a jó termést adó napraforgó szedése. az idén helyenként nyolc-kilenc mázsa termett abból a fontos olajos növényből. a nyírségi szándor-ellánális fajta sokhelyütt 70 centiméteres átmérőjű óriás tényérokat értelt.

a betakarított földeken nyomban munkába állnak a traktorok hogy a talajokat előkészítsék a vetés alá. békés megyében naponta ötezer-nyolcezer holdnyi vetőágy készült és nagyjából ugyanilyen területen került földbe az őszi kalászosok magja is. a traktorok jó része ezen a vidéken éjjel-nappal dolgozik, hogy a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulója tiszteletére tett vállalásoknak megfelelően október végéig befejezzék a vetést. bács-kiskun megyében szombaton már 80.000 holdon volt földben az őszi kalászosok magja. a legkorábban bevetett táblákon szépen zöldellnek és erőteljesen fejlődnek a rozsok. csongrádban egy hét alatt megháromszorozódott, s ezzel 30.000 holdra emelkedett az ősziakkal bevetett terület. a munka üteme a szentesi járásban a legjobb. a megyének azon a vidékén befejezték a rozs és az őszi árpa vetését. a makói járásban, ahol az idén országos viszonylatban is kiemelkedő - holdankénti 16 mázsa - kenyérgabona-termést takarítottak be, a tervhez képest is növeleik a kenyérgabona vetésterületét. ilyen hozamok mellett ugyanis - különösen a kevés munkaerővel rendelkező közös gazdaságokban - jól kifizetődik a gabonatermelés. figyelemre méltóan kiemelkedő eredményről adtak hírt győr-sopron megyéből.

az elmúlt héten a megye határában több mint 40.000 holdat vetettek el ősziakkal. az egész megyében végeztek az őszi árpa vetésével, s ugyanakkor alig akad már vetnivaló rozs, illetve őszi takarmánykeverék is. vas megye egyik közös gazdasága - a váti lenin termelőszövetkezet - az elmúlt héten az összes ősziak vetésével végzett. jó ütemben folynak ezek a munkák a sárvári és cellsdömölki járásban is. ha az időjárás kedvező marad, a jövő héten mind a két járás közös gazdaságai leteszik az őszi vetés gondját. bács-kiskun megyéhez hasonlóan vasban is kikeltek és szépen zöldellnek a legkorábban elvetett ősziak.

baranyában az októberi szocialista forradalom jubileumának tiszteletére kibontakozott forradalmi műszakok lendületét a gazdaságok anyagi ökotönzökekkel kapcsolták össze. célprémiumokat jutalmakat fizetnek a legjobb eredménnyel dolgozó traktorosoknak, vetőgépkézelőknek, valamint a betakarítás legszorgalmasabbjairól részére. jórészt ennek köszönhető hogy a vetésre kijelölt 150.00 holdnyi területnek egy hete még csak a fele volt felszántva, e hét végén pedig a kétharmada. az ősziakkal bevetett terület ugyanezen idő alatt csaknem megháromszorozódott./mti/

15.45/11

- 30 -

Me

16.10

bb.51. a magyar urológusok és nephrológusok társasága
k/ms/gk/zs/il/bs 1967. szeptember 30.

közl. hogy hétfőre, október 2-re hirdetett tudományos ülése elmarad./mti/

--

bb.52. halogási ügyességi verseny

vid/kz/sk/il/bs

1967. szeptember 30.

kétnapos halogási és ügyességi versenyt rendezett a hét végén a hármas-körös egyik festői szakaszán a békés-csabai építők sporthorgász egyesülete. az esemény második napján - szombaton - csaknem 300 horgász állt rajzhoz. ugyanekkor rendezték meg a hagyományos horgász baráti találkozót is. a horgászok a gyomai viharsarok halászati termelőszövetkezet halászaival és a környékbeli termelőszövetkezetek képviselőivel találkoztak./mti/

--

bb.53. jó termésre számítanak a kókai aranyérmes dohányból

a/vid/szf/il/bs

1967. szeptember 30.

a kókai kossuth termelőszövetkezet a mezőgazdasági kiállításon aranyérmes nyert kiváló minőségű dohányával. eredményül elismerésül szombaton adták át a gazdaságnak a magyar dohányipar jutalmát. vidéki imre, az iparág kereskedelmi igazgatója elmondotta, hogy a termelőszövetkezet tavaly 150 holdon termelt szabolcsi dohányt, s 10.54 mázsa átlagtermese, holdanként 19.769 forintot jövedelmezett. a jó eredményekről számolt be vaszil lászló a gazdaság kossuth díjas elnöke is: az idén már 30 holddal nagyobb területen termeltek dohányt. a száraz időjárás ellenére is 11 mázsa átlagtermésre számítanak./mti/

--

bb.54. apró antal ulan bator-ba utazott

k/sb/lk/il/bs

1967. szeptember 30.

apró antal, a minisztertanács elnökhelyettese magyarországi kgst-beli képviselője elutazott ulan bator-ba, ahol részt vesz a kgst végrehajtó bizottságának most sorra kerülő 31. ülésén.

/folyt.köv./
15.50/11

- 31 -

Me

17.09

bb.54. / apró antal. 1.folyt./ il

a ferihegyi repülőtéren a kormány nevében dr. Trautmann rezsó építésügyi és városfejlesztési miniszter bucsuzott el apró antaltól. a bucsuzásnál jelen volt dr. Gál Tivadar, a minisztertanács titkárságának vezetője, valamint az országos tervekért és a külügyminisztérium több vezető munkatársa. ott volt f.j. Tyitov, a szovjetunió magyarországi nagykövete és magalzsavin zsamszran, a mongol népköztársaság budapesti nagykövete is./mti/

bb.55. a vezetőszervek megválasztásával befejeződött a hvdsz kongresszusa

t/sz/j/il/bs

1967. szeptember 30.

a helyiipari és városgazdasági dolgozók szakszervezetének 5. kongresszusa szombaton a szót tárogató uti iskolájának nagytermében a beszámoló és a határozati javaslat feletti vitával tovább folytatódott. a küldöttek közül ötvenen jelentkeztek felszólalásra, közülük 36-an kaptak szót, míg a többiek időhiányában írásban nyújtották be hozzászólásukat, véleményüket, javaslatukat. a kongresszuson felszólalt brutyó jános, az mszmp központi ellenőrző bizottságának, [REDACTED], a szót elnökségének tagja, földi lászló a könnyűipari miniszter első helyettese, perényi imre építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes is.

a felszólalók többsége a gazdaságirányítás új módszereinek bevezetésével növekvő szakszervezeti feladatok ellátásával foglalkozott. megvitatták, hogyan történjék a dolgozók közvetlen érdekvédelme az üzemekben. a helyiipari és kommunális üzemekre ugyanis az jellemző, hogy a szociális ellátottság színvonala alacsonyabb, mint az állami vállalatoké. a felszólalók elmondották, hogyan segíthetnek ezen önerőből, a szakszervezeti tagság közreműködésével, és mihez kérik a felsőbb irányítószervek támogatását. ez utóbbira különösen a csökkent munkaképességűek foglalkoztatásának van nagy szükség.

a kongresszus határozatot hozott arról, hogyan képviseli a jövőben a szakszervezet a különböző szakágaknak, rétegeknek az érdekeit. a kongresszus megbízta a központi vezetőséget, hogy az egyes dolgozó rétegek érdekeinek fokozottabb képviselése és helyzete vizsgálata céljából saját soraiból válasszon munkabizottságokat.

/folyt.köv./

16.10/il

17.09

- 32 -

kk

bb.55. / a vezetőszervek ... 1.folyt./ il

a házfelügyelők, a kéményseprők, a fürdők alkalmazottai, a tisztítóipari dolgozók, a háztartási alkalmazottak és a szövetkezeti alkalmazottak érdekvédelmére külön ideiglenes társadalmi szakmai bizottságokat is létrehozna. a határozat kimondja, hogy a kongresszus támogatja és a szakszervezet fokozottabban kívánja elősegíteni a csökkent munkaképességű dolgozók foglalkoztatását a helyiiparban. 1970-ig a helyiipari és a városgazdasági dolgozók is áttérnek a rövidített munkahétre, s a kongresszus részvevői megvitatták, hogyan készülhetnek fel erre. a kongresszus határozata állást foglal amellett, hogy a munkaidő-csökkentés egyik fontos feltételként sürgősen és véglegesen fel kell számolni a helyenként még meglevő és indokolatlan túlórázásokat.

a hvdsz 5. kongresszusa a vita lezárása után a vezetőszervek megválasztásával ért véget. a szakszervezet elnökének seprényi sándort, főtitkárának fabók zoltánt, titkárának dr. sali ferencet, a számvizsgáló bizottság elnökének pedig mayer ferencet választották a 75 tagú központi vezetőség, illetve az öt tagú számvizsgáló bizottság tagjai közül./mti/

bb.57. a gazdasági bizottság határozata a munkába járók távolsági utazási kedvezményeiről

sz/hbj/il/bs

1967. szeptember 30.

a gyárak, üzemek, hivatalok dolgozóinak jelentős része /mintegy 430 ezer ember/ a máv, a mávaut és a budapesti hév vonalain naponta utazik lakóhelyén kívül eső munkahelyére, a dolgozók más része /mintegy 170 ezer ember/ pedig hetente veszi igénybe hasonló céllal főleg a vasút távolsági vonalait. a napi munkába járáshoz csakugy, mint a hétfélig utazáshoz, az állam jelentős kedvezményt biztosít a dolgozók számára. e kedvezmény összege évente megközelíti a másfél milliárd forintot.

a kedvezmények jelenlegi rendszere ma és a jövőben is megfelel annak a célnak, hogy a munkájuktól távolabb lakó és a munkába járás miatt áldozatot vállaló dolgozókat anyagilag mentesítse az utazási költségek nagy részétől. az állami támogatás folyósításának jelenlegi módja azonban nics összhangban a gazdasági mechanizmus reformjának azzal a célkitűzésével, hogy a vállalatok munkájához szükséges költségek a vállalatok-rak jelentkezzenek.

/folyt.köv./
16.16/il

17.09

- 33 -

kk

bb.57. / a gazdasági bizottság... 1.folyt./ 11

márpedig a munkás-szállítás költségei a termelés érdekében merülnek fel, az ezzel kapcsolatos kiadások azonban nem a termelő vállalatoknál, hanem a közlekedési vállalatoknak adott állami dotációban jelentkeznek.

a gazdasági bizottság legutóbbi ülésén a gazdasági mechanizmus reformja követelményeinek megfelelően újonnan szabályozta a munkabajárást szolgáló távolsági utazási kedvezményeket. az új rendelkezés alapelve, hogy sem a jelenleg munkaviszonyban lévő, sem a jövőben munkába lépő dolgozókat a munkabajárás kapcsán a jelenlegihez képest többletköltség nem terhelhetik. ennek megfelelően a dolgozóknak nyújtott utazási kedvezmények továbbra is fennmaradnak. változást csak a hetenként hazajáró nő, illetve férjezett dolgozók utazási kedvezményében hoz a határozat, eddig - mint ismeretes - a hetenként hazajáró, illetve férjezett dolgozók havonta háromszor 86 százalékos és kétszer 66 százalékos kedvezménnyel utazhattak. január 1.-től egységesen hetenként egy 86 százalékos kedvezményes utazásra jogosultak. a kedvezmény mértékének 86 százalékában való egységesítése mintegy 10 millió ft évi megtakarítást jelent a dolgozók részére.

az új mechanizmus alapelveivel összhangban a határozat intézkedik arról, hogy a kedvezményes jegyár és a teljes -áru jegy árának 80 százaléka közötti különbözetet a munkáltatók fizetik. / 20 százalékos kedvezményt továbbra is a közlekedési vállalatok adnak. / így a munkáltatóknál felvetődött utazási költség összegét az állami és szövetkezeti vállalatok a nyereségadó, terhére az építőipari vállalatok termelési költségek között a költségvetésből gazdálkodó szervek pedig költségeik terhére számolják el. az 1968-ban elszámolt kedvezmény összegét rögzítik és 1969-től a túllépés, vagy a megtakarítás a vállalati eredményt rontja, vagy javítja.

a határozatnak megfelelően a közlekedési vállalatok új rendszerű bérletjegyeket adnak ki, a bérletet a jövőben havi, vagy félhavi időtartamra lehet megváltani / a hév-nél továbbra is egyhavi bérlet marad érvényben. / a bérletet vagy a munkáltatók vásárolják meg, dolgozók részére, vagy pedig a dolgozók váltják meg.

/folyt.köv./

16.20/11

17.8

- 34 -

Wka

bb.57./ a gazdasági bizottság... 2.folyt./ 11

amennyiben a munkáltató vásárolja meg a bérletet, a dolgozó fizetéséből utólag kerül levonásra az általa fizetendő összeg. abban az esetben, ha a dolgozó maga veszi meg a bérletet, akkor az egyhavi kedvezménynek megfelelő összeget bérfizetéskor a vállalat / intézmény / előre kiutalja dolgozója számára. a munkáltatók döntenek el, hogy e kétfajta lebonyolítás közül melyiket választják.

a távolsági utazási kedvezmény új rendje 1968. január 1-én lép életbe./mti/

--

bb.56. a vezetőség megválasztásával véget ért a medosz 22. kongresszusa

t/kf/kf/il/bs

1967.szeptember 30.

szombaton a szakszervezet jókai utcai központi székházában a vitával folytatódott a mezőgazdasági erdészeti és vízügyi dolgozók szakszervezetének 22. kongresszusa. a tanácskozás második napján résztvett kisházi ödön az elnöki tanács helyettes elnöke és dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter.

a tanácskozás vitájában több mint huszan szólaltak fel, köztük losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, virizslai gyula szót titkár, dr.soós gábor mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes. köszöntötte a kongresszust borisz rahmanyin a mezőgazdasági erdészeti és ültetvényes dolgozók szakszervezete nemzetközi szövetségének titkára is. a felszólalók többsége - megbízóik, üzemeik problémáin kívül - foglalkozott a kollektív szerződéssel, a gazdaságirányítás új rendszeréből adódó szakmai és szakszervezeti tennivalókkal. többen beszéltek a munkaidő csökkentés lehetőségeiről, a anyagi és az erkölcsi ösztönzők jelentőségéről. foglalkoztak a felszólalók a bérekkel, a munkakörülményekkel, az egészségvédelemmel és az egyéb szociális kérdésekkel kapcsolatos feladatokkal is.

a vita összefoglalása után az elhangzott javaslatokat is figyelembevéve határozatban szabta meg a szakszervezet feladatait a kongresszus.

/folyt.köv./

16.35/11

- 35 -

Wka 17.30

bb.56. / a vezetőség... 1.folyt./ il

a határozat egyebek között kimondja, hogy a mezőgazdaság állami szektorában az idényszerűséghez jobban igazodva a munkaidőt 1970-ig lehetőleg heti 48 órára, vagy azt megközelítő szintre kell csökkenteni. a kongresszus megbizta a központi vezetőséget, hogy a különböző szektorokat és rétegeket figyelembe véve dolgozza ki a munkaidőcsökkentés végrehajtásának módszereit.

sajátos helyzetüknél fogva a mezőgazdasági vállalatoknál, az erdészeti és vízügyi szerveknél a bérenkívüli juttatások ellátásjellegűek, nagyrészt a távoli piacok, a kereskedelmi hálózat hiányosságaiából adódó beszerzési lehetőségeket pótolják. ezért a határozat kimondja, hogy az ellátásjellegű juttatásokat továbbra is fenn kell tartani, vagy ha indokolt tovább kell növelni. a dolgozók számára vásárlási lehetőséget kell biztosítani a vállalatok termékeiből. a határozatban szerepel a mezőgazdasági dolgozók egészségügyi helyzetének javítása. a határozat figyelmeztet arra, hogy nagy gondot kell fordítani a kemizáció veszélyeinek megszüntetésére, az egészségügyi ártalmak megelőzésére, széleskörű megismertetésére.

a kongresszus a szakszervezet 91 tagu központi vezetőségének és 5 tagu számvizsgáló bizottságának megválasztásával befejezte munkáját. a medosz elnöke ismét hunya istván, főtitkára kovács istván, titkára dr.dobi ferenc lett. második titkárt is választottak kovács istván személyében, a számvizsgáló bizottság elnökének tisztségét dr.csercsér péter tölti be./mti/

--

bb.59. tiz éves a dunakanyar intéző bizottság - jubileumi ülés vácott

vid/szf/il/bs

1967. szeptember 30.

tiz évvel ezelőtt alakult meg a dunakanyar intéző bizottság. a jubileum alkalmából szombaton vácott ünnepi ülést rendeztek, amelyen részt vett oczel jános, az országos idegenforgalmi tanács elnöke, czap miklós a pest megyei tanács elnökhelyettese, dr. vitéz andrás, az országos idegenforgalmi hivatal vezetője es tausz jános az ibusz vezérigazgatója is.

/folyt.köv./

16.45/il

- 36 -

17.00

bb.59. / tiz éves ...1.folyt./ il

lukács ferencnek, a váci városi tanács elnökének megnyitója után dr. balassa gyula, a díb elnöke mondott ünnepi beszédet. tiz évvel ezelőtt szentendre és vác kezdeményezésére alakult meg a dunakanyar intéző bizottság,, az - zal az elgondolással, hogy közös problémáik megoldására egyesítsék az áldozatkész társadalmi munkások erejét, - mondotta többek között. a feladatok azonban hamarosan túlnőttek a két város határain, s a dunakanyar szerelmesei bevonták munkájukba a minisztériumok, tanácsok és számos más szerv képviselőit. az elmúlt évtized legjelentősebb eredménye a kormány által jóváhagyott regionális fejlesztési terv összeállításra volt. a nagyszabású program kidolgozásában tevékeny részt vállaltak a díb szakbizottságai. a tiz év alatt több mint egy milliárd forintot költöttek az illetékesek a tájegység kereskedelmi, vendéglátóipari hálózatának fejlesztésére, utak, közművek építésére. a bizottság a következő évek fontos feladatának a visegrad fellegvári térségbe tervezett idegenforgalmi központ, valamint a borszöny üdülő és téli sporttelepének mielőbbi kialakítását jelölte meg. ezenkívül vácott vizisporttelep, szentendren, visegradon, esztergomban turisztaszálló épül. készülnek a nagy-hideghegy, dobogókő, nagymaros, szőlőliget és vácrátót fejlesztési tervei is. a cél az, hogy a dunakanyar ne csak a nyári hónapokban, hanem egész éven át az idegenforgalom, az üdülők, kirándulók paradicsoma legyen.

az ünnepi ülést kirilla ferenc a szentendrei városi tanács vb. elnöke zárta be. majd a váci kisz kamarakórus és a városi zeneiskola tanárai adtak hangversenyt./mti/

--

bb.58. felavatták dr.dombay jános emléktábláját, megnyitott a kapoli - emlékkiállítás

vid/fm/tné/il/bs

1967.szeptember 30.

a muzeumi hónap baranyai programját szombaton két nyitóesemény vezette be: a pécsváradi tó völgyében, - ahol dr. dombai jános, a janus pannónius muzeum néhai igazgatója a lengyeli kultúra emlékének feltárási világhírű ásatásait végezte -, a nevének megörökítő emléktáblát helyeztek el. a hatalmas, természetes sziklafalba ágyazott emléktáblát dr. fülep ferenc, a nemzeti muzeum főigazgatója adta át radics károlynak, a pécsváradi községi tanács vb. elnökének.

/folyt.köv./

17.00/-il

- 37 -

17.00

bb.58. / felavatták ... 1.folyt./ il

pécsett, a janus pannónius muzeum néprajzi osztályának csarnokában pedig ,, a két kapoli faragóművészete,, címmel nyílt emlékkiállítás. bernics ferenc, a baranya megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője méltatta a kapoliak - a száz évvel ezelőtt született néhai id. kapoli antal és a kiállításon személyesen is részvevő ifj. kapoli antal népművészetét. a kiállításon mintegy 50 váltogatott faragvány - valamint rajzok, fényképek szemléltetik a két népművész munkásságát./mti/

-. -

bb.60. több mint száz ezren utaztak a szot sétavitorlásain - idénzáró ünnepség balatonfüreden

a/vld/szf/sk/il/bs

1967. szeptember 30.

szombat délelőtt színpompás ünnepségnek lehettek tanúi az üdülő- és kirándulóvendégek száza a balatonfüredi mólón. a móló közelében felsorakoztak a szot vitorlás-jachtjai, s a hajók személyzete ünneplő egyenruhában köszöntötte a szocialista országok szakszervezetei üdülési igazgatóságainak képviselőit, akik budapesti tanácskozásuk után szombaton balatoni kirándulásra vettek részt.

a balatoni szot vitorlás flotta idénzáró ünnepségén szili imre, a szot üdülési és szanatóriumi főigazgatóságának helyettes vezetője mondott beszédet. elismerését fejezte ki a hajósoknak, akik több mint 100.000 embert szállítottak a nyári idényben és jelentősen hozzájárultak az üdülővendégek pihenéséhez, szórakoztatásához.

az ünnepséget követően a szot lobogókkal diszitett három motoroshajója és 13 vitorlás sétauttra vitte a külföldi vendégeket és a nyaralóházak beutaltjait.

az idénzáró ünnepség után a szot hajóállomány jó része téli kikötőbe vonult. a motorosok és a nagyobb vitorlások még az utóidényben is a vendégek rendelkezésére állnak./mti/

-. -

17.05/il

- 38 -

17.05.17

bb.61. nemzetközi kongresszus az olasz romantika európai kapcsolatairól

i/ms/gk/zs/il/la

1967. szeptember 30.

az italianisták nemzetközi szövetsége október 10 és 14 között budapesten tartja 6. kongresszusát. az olasz nyelvi és irodalmi tanulmányok és kutatások ápolására alakult nemzetközi szövetség kongresszusának központi témája az olasz romantika és európai kapcsolatai. ilyen kongresszust most először tartanak szocialista országban. ezért ezen a nemzetközi tudóstalálkozón az olasz romantika angol, francia, német spanyol vonatkozásai mellett különös hangsúlyt kapnak kelet-európai népek irodalmával és történetével kialakult kapcsolatok is.

a kongresszus iránt megnyilvánuló érdeklődést mutatja, hogy eddig husz ország tudósai jelezték részvételüket és mintegy 200 külföldi részvevőre számítanak. az egyéni részvevőkön kívül számos külföldi egyetem hivatalosan is képviselteti magát.

a kongresszust október 10.-én kedden délelőtt 10 órakor nyitják meg a magyar tudományos akadémia dísztermében./mti/

-. -

bb.62. a magyar-szovjet baráti társaság

j/ms/sr/il/la

1967.szeptember 30.

országos titkársága közli, hogy az üzbég népi iparművészeti kiállítás október 3-ra meghirdetett megnyitóját későbbi időpontra halasztották. az új időpontról a napilapok és a rádió útján értesítik a nagyközönséget./mti/

-. -

bb.63. a színészek nemzetközi szövetségének

k/ms/lk/sr/il/la

1967. szeptember 30.

prágai konferenciáján első ízben vesznek részt a szocialista országok művészeti szakszervezeteinek vezetői. a magyar szervezett színészek képviselőjében vass imre, a művészeti szakszervezetek szövetségének főtitkára utazott a prágai konferenciára./mti/

-. -

17.15/il

- 39 -

17.05.17

bb.64. pór bentalan festőművész

k/mc/lk/sr/il/la

1967. szeptember 30.

emléktábláját, amelyet a fővárosi tanács helyezett el a százados uti művésztelep bejáratánál, szombaton ünnepélyesen felavatták. a művésztelep lakói és a magyar képzőművészek nevében szabó iván érdemes művész, a magyar képzőművészek szakszervezetének elnöke vette át az emléktáblát./mti/

--

bb.65. újabb termelő berendezést adtak át az almásfüzitői timföldgyárban, kilenc hónappal a határidő előtt

b/vid/szf/sk/il/la

1967. szeptember 30.

az almásfüzitői timföldgyárban, ahol 1970-ig kétszeresére növelik a termelést, csucsidőszakhoz érkeztek a beruházási munkák. ezekben a hetekben több fontos létesítményt adnak át próbatermelésre. az új típusu magyar és külföldi gyártmányu vegyipari berendezések az eddig alkalmazottaknál korszerűbbek, magasabb teljesítménnyel és lényegesen gazdaságosabban működnek.

szombaton átadták rendeltetésének és megkezdték próbatermelést a második új autoklav-sorral. ebben zajlik le az egyik legfontosabb vegyi folyamat: nagy nyomáson és magas hőfokon oldják ki a bauxitból a timföld alapanyagát. a feltáró sor egyenként nyolc méter hosszú, szivaralaku tartálytestekből áll. az aluterv szakemberei tervezték és a csepeli egyedi gépgyárban készítették őket.

az új technológiai sor felszerelésénél kiváló teljesítménnyel dolgoztak a különféle szerelő vállalatok szakmunkásai és az eredeti tervehez képest kilenc hónappal korábban adták át rendeltetésének a berendezést. a huszmillió forint értékű autoklav-sorral évenként 100.000 tonna timföldet termelnek majd./mti/

--

bb.66. a honvédelmi miniszter dicsérő oklevelével tüntették ki a szolnoki zagyvaparti általános iskola kilián györgy uttorócsapatát

a/vid/fm/tné/il/la

1967. szeptember 30.

a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulója tiszteletére indított akciók keretében kimagasló eredményeket produkált a szolnoki zagyvaparti általános iskola kilián györgy nevét viselő uttorócsapata.

/folyt.köv./

17. 25/il

- 40 -

17. 25/il
17. 25/il

bb.66. / a honvédelmi miniszter...1.folyt./ il

ebben az évben mintegy kétezer forint értékű társadalmi munkát végeztek szolnok új lakónegyedében, a vosztok uton. mozgalmakat indítottak a szabadságukért küzdő hős vietnami fiatalok megsegítésére, együttesen csaknem négyezer forintot gyűjtöttek össze és fizettek be a vietnami szolidaritási alap számlájára. a pajtások több mint kétezer forint értékben ötletes játékokat készítettek az óvodások részére. a nyáron az arra rászoruló gyermekeket saját táborukban látták vendéggül. a kilián györgy uttorócsapat rendezte meg az mhs városi és megyei versenyét és a sok ügyességi számból álló versenysorozatot ugyancsak ők nyerték meg. a kitűnő uttorócsapat teljesítményével elnyerte a szolnoki városi pártbizottság zászlaját, cizmege tajos honvédelmi miniszter diszparancsban üdvözölte és dicsérő diszoklevéllel tüntette ki a kiemelkedő munkát végzett uttorócsapatot./mti/

--

bb.67. társadalmi munkában segítenek a tokajhegyaljai geológiai kutató telep felépítésében a miskolci nehézipari műszaki egyetem hallgatói

vid/fm/tné/il/la

1967. szeptember 30.

szombaton a miskolci nehézipari műszaki egyetem ásványtani tanszékének 16 hallgatója kezdett hozzá társadalmi munkában abaujszántó mellett egy felhagyott kőbányában az egyetemi geológiai kutató telep létesítéséhez.

a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulója alkalmából az önkéntes munkát vállalt hallgatók maguk hozzák rendbe a használaton kívüli kőbánya épületeit. rendezik a terepet s felszerelik azokat a műszereket, amelyekkel majd különböző tudományos kutatásokat, kőzetminta-elemzéseket végeznek./mti/

--

17. 35/il

- 41 -

17. 35/il

bb.68. - újabb kétezer ezüstdinárt találtak a „nemesemberek falu-
jában„.

a/vid/fm/tné/il/La

1967. szeptember 30.

apró pénzérméket találtak szársvágás közben fajszi község határában. a lelőhelyen a napokban kutatásokat kezdtek a bajai túrn István múzeum régészei. eddig több mint kétezer darab ötfülléres nagyságu, a 16. században, Ferdinánd király korában vert ezüstdinár került felszínre. egyetlen nagyobb méretű ezüst tallért is találtak. fajszi ez már a harmadik ilyen lelet, amelyek gazdaságtörténeti bizonyítéka annak hogy fajszi a vidék legmódosabb települése volt 400 évvel ezelőtt, sőt még később is, a 18. század elején, amikor a kis dunamenti falu minden lakója nemes ember volt. a múzeum tovább folytatja a kutatást az „ezüstdinárok földjén„./mti/

bb.69. magasabb színvonalra emelik az elektromos agykutatást és vizsgálatokat - véget ért szombathelyen az elektromos agykutatók háromnapos vándorgyűlése

a/vid/fm/sk/il/La

1967. szeptember 30.

a magyar elektromos agykutató orvosok vándorgyűlése szombaton befejezte háromnapos tanácskozását szombathelyen. a legkiválóbb hazai elektromos agykutatók Magyarországon ezúttal foglalkoztak először e korszerű orvosi szakágnak a gyermekkorban végzett vizsgálataival. a három nap alatt 40 előadás hangzott el. a magyar ideggyógyászok, kutató- és gyermekorvosok mellett beszámolt kutatásairól p. Passouant, a montpellier-i ideggyógyászati klinika és neurofiziológiai laboratórium világhírű professzora. főleg a csecsemő- és gyermekkor agyelektromos mérésével kapcsolatos kutatásait ismertette. szombaton már kanadában Quebec-ben tartott előadást.

a záróülésen Lissák Kálmán akadémikus, a magyar EEG társaság elnöke és Juhász Pál professzor a társaság titkára, rendkívül sikeresnek értékelte a szombathelyi kongresszust. bejelentették, hogy az előadásokat magyar és angol nyelven publikálják orvosi szakfolyóiratokban. közölték, hogy a jövőben magasabb színvonalra emelik hazánkban az elektromos agykutatást és vizsgálatokat. jobb szakembereket, felszereléseket kapnak az EEG-laboratóriumok, amelyeknek egyre nagyobb szerepük van a kóros agyi elváltozások korszerű gyógyításában a csecsemőkortól az emberi életkor végső határáig.

a társaság tagjai elhatározták, hogy Bechterova Leningrádi és p. Passouant francia professzort felkérlik: fogadják el a magyar EEG társaság tiszteletbeli tagságát./mti/

17.50/il

- 42 -

18.08.8

bb.70. elkészült a 10 literes villanybojler kezdő sorozata - itt a ventilátoros kandalló

a/vid/szf/tné/il/La

1967. szeptember 30.

a pápai Elekthermax háztartási gépgyár új villamoskészülékek gyártására készült fel.

a kísérleti üzem próbapadjain sikerrel vizsgáló berendezések közül az elsőt, a 10 literes vízmelegítőt már sorozatban gyártják. az ötvenes kezdő széria utolsó darabja szombaton készült el. az üzemben elkészült és sikerrel próbálták ki a legújabb ventilátoros kandalló mintapéldányát is. első sorban a formatervezőknek köszönhető, hogy a készülék nemcsak műszakilag, hanem a külső megjelenés tekintetében is felveszi a versenyt a legjobb külföldi típusokkal.

a pápai üzemben felkészülnek a legújabb háztartási grill-sütő sorozatgyártására is, ezt a kis készüléket ndk-beli megrendelésre gyártják majd nagyobb sorozatban, de a hazai üzletekbe is küldenek belőle./mti/

bb.71. a régivel korszerűbb, új üzemet kapott a dunaujvárosi szandálgépgyár

vid/szf/tné/il/La

1967. szeptember 30.

a dunaujvárosi szandálgépgyár valamennyi dolgozója második hete szabadságon van, csak a vállalat üzemfenntartási munkásai dolgoznak. ezt a két hetet használták fel arra, hogy a hárommillió forint költséggel épült új épületbe költöztessék az üzemet. az eddigi műhelyt ugyanis át kellett adni a fésűsfonoda bővítésére. most két új világos csarnokba amelyeknek alapterülete meghaladja az ezer négyzetmétert, állították be a gépeket. az egyik üzembe önműködő szalagot és minden géphez egyedi porelszívókat szereltek fel, a szalagon induláskor műszakonként 800 pár gyermekszandált készítenek a 20-30-as szám közötti minden nagyságban, öt színben.

az új üzemben hétfőn folytatódik a termelés. miután évi tervét a régi üzem leállításáig teljesítette a gyár, most a kereskedelem megrendelésére az év végéig még 105 000 pár gyermekszandált gyárt./mti/

17.55/il

- 43 -

18.08.8

bb.72. a német demokratikus közírársaság

tr/sr/il/la

1967. szeptember 30.

színházművészeti szövetségének meghívására both béla, a nemzeti színház igazgatója és valentin ágnes, a magyar színházművészeti szövetség titkára szombaton berlinbe utazott, ahol a szövetségek közötti együttműködésről tárgyalnak./mti/

--

bb.73. aki az ügyvédek is becsapta
a/vid/fm/tné/il/la

1967. szeptember 30.

a nyíregyházi 2-es számú ügyvédi munkaközösség az iskola utca 3-as számú telken társasházat akart építtetni. előbb azonban le kellett bontani a régi épületet. a hirdetésre bellus józsef helyi nyugdíjas jelentkezett, s megegyezett az építőkkel, hogy a régi ház anyagát 30 000 forintért megveszi. kikötötték, hogy 10 000 forintot előre kell lefizetni. bellusnak azonban nem volt pénze, ezért kölcsönöket vett fel, majd a házat lebontotta és anyagát értékesítette. a bontásból származó pénzt azonban nem szerződéses kötelezettségeinek teljesítésére, hanem italra költötte. hiába szólították fel többször is, nem akarta, később már nem is tudta megadni a vételárat, sőt még egyik hitelezőjének is adós maradt 3000 forinttal. ezért a nyíregyházi megyei bíróság bellus józsefet jogerősen tíz hónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

--

bb.74. kétszázhárom embert kellett kimenteni a nyáron a viharos balatonból - augusztus 5-én majdnem 30 fok meleg volt a tó vize

b/vid/szf/tné/il/la

1967. szeptember 30.

az országos meteorológiai intézet siófoki obszervatóriuma május 1-től szeptember 30-ig tartott viharjelző szolgálatot a balatonon. böjti béla tudományos munkatárs, az obszervatórium vezetője elmondotta, hogy május 1 és szeptember 30 között készthely térségében 46, siófok térségében 55 esetben volt szélvihar. a szél sebessége minden esetben elérte, vagy meghaladta az óránkénti 40 kilométeres erősséget.

/folyt.köv./

18.05/il

- 44 -

Alc 18.05

bb.74. / kétszázhárom ... 1.folyt./ il

a legnagyobb szél augusztus 5-én volt, amikor 105 kilométert ért el óránként a sebessége. a tó vizének hőmérséklete is ezen a napon ért el rekordmeleget: a 29.6 fokot. a viharjelző szolgálat 45 esetben lövetett ki sárga rakétát, közvetlen veszélyt jelentő vörös rakéta kilövésére pedig 32 esetben került sor. a figyelmeztető riasztások ellenére sok vitorlázó, csónakázó és fürdő nyaralóvendég nem sietett partra. a révkapitányság közlése szerint 203 embert kellett kimenteni ebben az időszakban. egyedül augusztus 5-én 108 emberéletet mentettek meg. a balaton felett előre nem jelzett vihar nem vonult át.

- ezeknek a számadatoknak elgondolkozásra kell készítenniük mindenkit - mondotta az obszervatórium vezetője. a fürdőzők közül ugyanis sokan úgy vélik, hogy a meteorológusok a riasztást bosszantásukra rendelik el és gyakran nem veszik figyelembe, pedig az obszervatórium munkatársai a légköri folyamatok ismeretében és felelősségük teljes tudatában figyelmeztetik őket időben a veszélyre. a viharjelző szolgálat október 1-én befejezi az obszervatórium szolgálatot, a jövő nyári szezon kezdetén azonban a fürdőzők életének megóvása érdekében ismét megkezdik majd ezt a munkát - fejezte be nyilatkozatát böjti béla./mti/

--

bb.75. a tokajhegyaljai rekonstrukció időszerű kérdéseiről tanácskoztak tarcalon

a/vid/kz/sk/il/la

1967. szeptember 30.

a tokajhegyaljai zárt borvidék rekonstrukciójának időszerű kérdéseiről tanácskoztak szombaton tarcalon az állami és szövetkezeti gazdaságok, a hegyközségek és a szakszövetkezetek, valamint az illetékes állami gazdasági szervek szakemberei. dr. pusztai béla, a borsod megyei tanács elnökhelyettese, a tanácskozás előadója rámutatott, hogy az 1955. évi minisztertanácsi határozat még csak 1300 hold hegyaljai szőlő újratelepítését tervezte. a megyei tanács azóta elkészített 20 éves távlati fejlesztési terve viszont már 8400 hold betelepítésével számol. az utóbbi tervből eddig 3900 hold telepítése valósult meg, a következő években tehát még 4500 hold új hegyaljai szőlőskert kialakítását kell megoldani a hegyek lábánál fekvő, úgynevezett „szoknya,-területeket,, is figyelembe véve.

/folyt.köv./
18.10/il

- 45 -

18.10 18.05

bb.75./ a tokajhegyaljai ... 1. folyt./ il

a hozzászóló szakemberek is állást foglaltak a „szoknya-
területek” hasznosítása mellett. kísérleti és gyakorlati
tapasztalatokra hivatkozva rámutattak, hogy ezeken sem te-
rem rosszabb minőségű bor, mint a magasabb fekvésű táblákon.
egyidejűleg hangsúlyozták azt is, hogy a telepítést csak a
25 százalékos lejtőkig, tehát csak addig tartják hasznosnak,
amíg a kialakított táblák gépekkel is művelhetők. hangot ad-
tak a tanácskozáson annak is, hogy a rekonstrukció tovább-
folytatásával egyidejűleg az eddiginél hatékonyabban kell
foglalkozni a meglévő ültetvények rendbehozásáról és kár-
tevők elleni védelméről. a nagyüzemi művelésre alkalmatlan
táblákat a tanácskozás résztvevőinek állásfoglalása szerint
célszerű lesz egyéni telepítőknek juttatni.

a tarcali tanácskozás anyagát, illetve legfontosabb
javaslatait az illetékes szervek elé terjesztik./mti/

--

e m b a r g ó 0.30 óráig!

bb.77. theodoros gheorghiadis,

il/La

1967. szeptember 30.

a görög királyság új magyarországi rendkívüli és meghatal-
mazott nagykövete budapestre érkezett. a nagykövetet megérke-
zése alkalmából csaba ferenc, a külügyminisztérium pro-
tokoll osztályának helyettes vezetője üdvözölte./mti/

--

bb.76. véget ért a fegyveres erők hete kaposvárrott

vid/fm/sk/il/La

1967. szeptember 30.

kaposvárrott szombaton véget ért a fegyveres erők he-
tének ünnepsorozat. ebből az alkalomból a kaposvári
cseri-parkban este tábortűzet gyújtottak, ahol a bm so-
moggy megyei táncgyűjtése adott műsort, és szabadtéri film-
vetítést rendeztek. utána tűzijáték következett, majd sza-
badtéri táncmulatsággal zárult az ünnepség./mti/

--

18.45/il

- 46 -

1929

1/14

bb.78. időjárásjelentés

gk/il/La

1967. szeptember 30.

a meteorológiai intézet jelenti szombaton 19 órakor:

kellemes őszi idő.

várható időjárás vasárnap estig:

kisebb felhőátvonulások eső nélkül. napközben megélén-
külő déli, délnyugati szél. a nappali fölmelegedés kissé
fokozódik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap
23-28 fok között./mti/

--

bb 79. az expressz ifjúsági és diák utazási iroda

gk/s La

1967. szeptember 30.

szombati gálaestjén, a hotel ifjúságban osztották ki az idegen-
forgalmi filmfesztivál díjait. a fesztiválon tíz ország vett részt.
a normál- és keskenyfilmek kategóriájában Lengyel, illetve
osztrák film lett az első.

a magyarok közül sipos istván „expressz-vakáció” című
filmje - fiatalos, friss hangjáért - a zsüri különdíját kapta.
/mti/

--

21.30/s

- v é g e -

1/14

- 47 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h í r e k

1967. október 1.

bb 1. folytatják a velencei-tó környékének fásítását

vid szf/sk-ju la

1967. október 1.

a velencei-tó északi partjának fásítását az idén tavasszal kezdték meg. a 110 holdon elültetett facsemeték legnagyobb része jól átvészelt a rendkívül száraz nyarat és szépen lombosodik.

a mezőföldi állami erdőgazdaság már megkezdte újabb 110 hold fásításának talajeleőkészítését és tavasszal újabb facsemeték kerülnek a földre. főleg hazai lombosfákat - csert és molyhos tölgyet - és fenyőfát telepítenek. /mti/

..-

bb 2. naponta harmincezer hektoliter must érkezik az alföldi pincegazdaság telepeire

b vid szf/sk-ju la

1967. október 1.

megkezdődött a nagy szüret az alföldi szőlősökben. a jó termést érlelő kiskunsági ültetvényekben a szőlő rothadása sürgeti a szüretet. az utóbbi napok nyárias meleg időjárása kedvezően befolyásolta a minőséget, három-négy fokkal nőtt a szőlő cukorfoka, helyenként kisebb mérvű aszusodás tapasztalható.

/ folyt. köv. /
10.05/ju

-1-

Mk